

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str.

10. Telefon: Havonta 111... Disztér 2., I. em.

Dl Rámásetter Róbert

BUDAPEST

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen leveleket nem fogadunk el... Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk.

Ára 5 lej

Szerda, 1934. okt. 24.

5695. EV. XVII. ÉVF. CHESVAN14. 237. SZÁM.

A leemelt és a feltett kalap

Richard Strauss ismét beszéltet magáról. Emberségének torz arcúata ismét olyan módon nyilatkozott meg, mely egyedül a Harmadik Birodalom moráljához méltó.

Tehát minden morál nélküli való. Richard Strauss horogkeresztes kívánságra visszavonta legújabb operáját, mert annak Stefan Zweig, a nagy zsidó író írta a szövegkönyvét.

Ez a visszavonás a nagy zeneszerző emberi kicsiségének újabb és ezuttal végérvényes és megdönthetetlen bizonyítéka.

Helyesebben: betétzése. Mert Richard Strauss mindig győnge jellem volt, csak a világnem tudott róla.

A náciizmusnak kellett jönnie, hogy bizonyíthasson: a nagy jellem nem mindig szerves tartozéka a nagy tehetségnek.

Richard Strauss nagy tehetség, de nem nagy ember, mert nagy ember csak jellemes ember lehet.

Ő pedig jellemtelen. S hogy mindig az volt, azt a nagy olasz dirigens: Toscanini ismerte meg most egy nyilatkozatában, mely így hangzik:

„Régem ismerem Strausst, mint embert is. Sok évvel ezelőtt összeütközésem támadt vele Salome című operájának bemutatójával kapcsolatban, amit én tanítottam be és vezényeltem Milánóban.

Akkoriban levelet írtam neki és megmondtam, hogy mint zeneszerző előtt mélyen megemletem a kalapomat, de mint jellem előtt két kalapot is fölteszek a fejemre. Ma egy egész kalaposbolt nem volna elég, hogy összevásároljam benne mindazokat a kalapokat, amelyek Richard Strauss, az ember előtt — fejemre szeretnék tenni.”

Szellemes, találó, erőteljesen megbélyegző szavak.

Kedvet csinálnak a kultürembereknek ahhoz, hogy a jellemtelen muzsikust boldogan engedjék át a náciizmusnak.

Annál is inkább, mert jellemtelensége az ő jellemtelenségük, embertelen magatartása az ő magatartásuk, metodusa az ő metodusuk.

A náciik örülhetnek neki, mint ahogyan ő is örülhet a náciizmusnak.

A régi elv alapján, hogy a hasonló méltó a hasonlókhöz.

Játék a közigazgatással

Az 1929. évi Maniu kormánynak esaknem bukásába került az, hogy mindhárom kerestül akarta vinni a parlamentben Stere professzor közigazgatási reformját.

Öt év telt el azóta.

Szegény reform keresves viszontagságon ment keresztül.

Bajai ott kezdődtek, hogy maga a nemzeti Parasztpárti kormány sem volt elég erős a törvényalkalmazásában. A minisztériumi vezérigazgatók hatalmasabbnak bizonyultak, mint a miniszterek.

Ezt a bűnt megtorolni nem mulaszthatta el a Jorga-kormány. A reformot sürgősen módosították: a decentralizációt exhumálták, hogy ismét eltemessék.

Egy év múlva ismét a nemzeti parasztpárt került hatalomra. A párt közigazgatási szakértői úgy találták, hogy bár a reformot meg sem kísérelték végrehajtani, néhány módosítás igen jól tenne neki.

Vették együtt egy új bizottság. Amely most megállapítja, hogy a minisztériumok túl vannak terhelve, hogy egy

Lényegtelen változásokkal alakult meg az új Uzonovics-kormány

De Chambrun római francia követ fogja szorgalmazni Pavelics és Kvaternik kiadatását. Chambrun és Corbin Lavalnál. Laval nem nyilatkozott a marseillei merénylettel kapcsolatos felelősségről

Belgrád, október 23. (Rador.) Hivatalosan jelentik, hogy az új Uzonovics kabinet megalakult. Majdnem ugyanaz az összetétele van, mint a lemondott kormánynak. Beléptek azonban mint tárcanélküli miniszterek Voja Marinkovic és Srskics volt miniszterelnökök. Azonkívül Petar Zsifkovic tábornok volt miniszterelnök kapta a hadügyi tárcát a kivált Milovanovic tábornok helyett.

A Rador párizsi jelentése szerint miután Franciaország római és londoni követei kihallgatásos jelentek meg Lebrunnál, Laval is külön fogadta őket. Valószínű, hogy a kihallgatásos Chambrun foglalkozott az olasz kormány magatartásával kapcsolatban Sándor király meggyilkolásával és Pavelics, valamint Kvaternik kiadatásának esetleges következményeivel, míg Corbin informálta Lavalt a marseillei merénylet folytán előállott helyzetre vonatkozólag, Anglia álláspontjáról.

A Matin szerint De Chambrun gróf új utasítást kapott arra, hogy az olasz kormánynál a Torinóban letartóztatott dr. Pavelics és Kvaternik kiadatását szorgalmazza. Olaszország és Franciaország között a kiadatást a második császárság idejéből fennmaradt szerződés szabályozza, amelynek értelmében politikai bűnösök ügyeiben első fokon a bíróság mondja ki a kiadási kérelem teljesíthetőségét, vagy visszautasítását s azután végső fórumként a minisztertanács határoz.

Egyidejűleg a Politika című belgrádi lap foglalkozik a két horvát terroristavezér: Pavelics és Kvaternik kiadatásával. Az új olasz törvénykönyv szerint még azon országoknak is kiadják a merénylőket, amelyekkel nincsen kiadási egyezménye Olaszországnak. Így tehát a francia-olasz egyezmény értelmében az olasz hatóságok kötelesek kiadni a két terroristát a francia hatóságoknak. A határozatot azonban rövidesen az olasz tábla mondja ki.

Párizs, október 23. (Rador.) A Havasügynökség megcáfolja egyes külföldi lapoknak azt a hírt, mely szerint Laval külügyminiszter nyilatkozatokat tett volna a marseillei merénylet folytán előállott nemzetközi felelősségekről.

A párizsi lapok beavatott helyről származó jelentései szerint Párizs és Belgrád között a köznapokban megindulnak a tárgyalások az olasz-jugoszláv modus vivendi létrehozása érdekében.

Francia szakértők szerint azok a gyorsítelő revolverek, amelyeket a marseillei merénylőnél találtak, Németországban készültek, mert az ott nemrég feltalált típushoz tartoznak. Ezt a típust kísérleti célra a hadsereg rendelkezésére bocsátották a birodalom több helységeiben.

Brüsszel, október 23. (Rador.) A Vingtième Siècle című lap értesülése szerint

ilyen nagy országot nem lehet csak Bukarestből irányítani, hogy egyszóval szükség volna a decentralizációra. Csak éppen néhány módosítás kellene az előző törvényen eszközölni. Mondjuk a miniszteri igazgatók hivják tartományfőnököknek és az igazgatókat — tartományoknak.

Ezenfelül megadható az engedély a decentralizáció feltámasztására. Sorrendben jön tehát a negyedik közigazgatási reform

a belga kormány elhatározta 20 Séraingban tartózkodó horvát kiutasítását, akik az Ustasa szervezet tagjai.

Szofia, október 23. (Rador.) A kormány törvényen kívül helyezte az ORIN szervezetet hat vezetőjét, — köztük Ivanciu Mihajloffot, a Sztambulba menekült vezetőt is, akit bárki agyonlőhet a határozat értelmében.

Belgrád, október 23. (Rador.) Sándor király sirja előtt az oplenati templomban továbbra is nagyszámu küldöttség és magánember vonul el, hogy virágot helyezzen el a síron és így röjja le kegyeletét. A templomban mindennap istentiszteletet tartanak nagy tömeg jelenlétében.

Pavelics és Kvaternik tagadja bűnrészességét a királygyilkosságban. Róma, okt. 23. Pavelics Ante és Kvaternik Jenő kihallgatásáról a következő jelentést adták ki:

Pavelics dr első kihallgatása során október 17-én a turini rendőrségen vallott a marseillei merénylettel kapcsolatos vádakról. — Bevezetőben elmondotta, hogy Pavelics Mihály fia, 1889 július 13-án született a Bradina községhez tartozó Ivan Plavninán. Kijelentette Pavelics, hogy semmi köze a marseillei merényletnek és a vádaknak azzal magyarázza: „nagyon jól ismeri a szerb hatóságok szisztemáit, amelyekkel mindenáron be akarják keverni a gyilkosságba.” Egyébként — fejezte be vallomását Pavelics, — senkit semmire nem bízam meg. Ha valaki a letartóztatottak közül valóban azt mondaná, hogy én bízam meg, akkor hazudik.

Második kihallgatásában, amelyet október 20-án a turini rendőrségen a francia rendőrség megkeresésére végeztek, a következőket mondotta:

— Nem igaz, hogy 1934 szeptember 30-án Marseilleben jártam volna, hozzátéve, — hogy sohasem voltam ezen a helyen. Franciaországban csak egyszer jártam, 1927 júniusában és akkor csak Párizsban tartózkodtam négy-öt napig, mint Zágráb városának képviselője, egy értekezleten.

Szeptember 30-án Turinban tartózkodtam. Délután a Maddalenán sétáltam. — Szeptember 28-án pénteken táviratot kaptam Karlsbadból, hogy egy barátom, Duics István ezredes meghalt. Ugyanaznap 12 órakor Milánóba utaztam és onnan telefonon felhívtam Bécsot, hogy részletesebb híreket kapjak. Aznap este visszatértem Turinba. Szeptember 29-én Turinban voltam. Október 1-én feleségem kíséretében egy iskolába mentem, hogy fiamat beirassam. Október 5-ike és 6-ika kivételével 10-ig Turinban tartózkodtam. 5-én Bresciába utaztam, 6-án pedig Milánóba, hogy meghallgassam Mussolini beszédét.

Kvaternik, aki 1910-ben Zágrábban született, első kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy a vádakkhoz semmi köze és azokat méltatlankodva visszautasította. Már a múlt év áprilisában — mondotta — azzal vádolták, hogy a zágrábi rendőrség egyik tagja

(Folytatása a 3-ik oldalon.)

VILAG TUKRE

A spanyol polgárháború

A spanyolországi forradalom kitöréséről kapjuk az alábbi érdekes és jellemző cikket:

Spanyolországban a politikai helyzet nagyon megingott akkor, amikor a kisebbségben lévő Samper radikálpárti miniszterelnök vezette az ügyeket. Samper legnagyobb hibája az volt, hogy egyszerre akart két félistent imádni, a radikális Leroux félistent, aki pártfőnöke volt és Gil Robles, a másik félistent. A két bálványt alapjában véve csak egy dolog választja el egymástól: a republikánizmus. Gil Robles, aki jezsuita volt és monarchista érzelméről ismeretes, csak kényszer-szövetésben élhetett együtt Lerouxxal. Ha mégis együtt mentek, akkor itt valahol hiba történt. Bizonyára Leroux nem eléggé republikánus és Gil Robles ne meléggé monarchista. Egy azonban kétségtelen, hogy sem az egyik, sem a másik politikus nem akarta a szocializmust, hanem gazdasági tekintetben teljesen a kapitalizmus szolgáján akartak vezetni az ügyeket. Samper, amikor kormányra került, máris azon gondolkodott, hogyan szedje ki a gesztenyét Leroux számára.

Az utóbbi fél évben a szocialisták élesen szembe kerültek a radikálisok kormányával, amelynek tagjairól napról-napra leleplezéseket közöltek. Hogy panamának, hogy állami pénzeket elherdálnak, hogy rokonokat illetik be a nagyjövedelmű állásokba. Ugyanakkor Gil Robles is támadta a kormányt és pedig azért, mert a klérust nem helyezte vissza régi jogaiba, de főleg, mert az agrárreformot a kormány tovább is folytatta.

Gil Robles Mussolinire és Hitlerre gondolt, akiknek a diktatórikus rendszereit akarta lemásolni. Legfőbb célja pedig az volt, hogy a munkásságot minden szervezkedési és egyéb hatalmától fossa meg. Ha ez nem történhetik legális úton, akkor meg kell kísérelni illegálisan. Akkor Gil Robles szorgalmazására megindultak a nagy házkutatások Spanyolország nagyobb városaiban, elkobozták a munkásság fegyvereit és letartóztatták a diákság vezetőit. Samper igyekezett a reakciónak úgy egy a kezre járni, mint ahogy szeretne volna a radikálisok földreform kívánságait maradék nélkül teljesíteni. Azt azonban nem akarta, hogy a szocialista pártot és a szakszervezeteket illegálisan feloszlassák, annak ellenére, hogy az El Debate című konzervatív újság erre napról-napra felszólította. Nem merete megselekedni a katalánok és a többi észak spanyol tartományok miatt. Nem tehette meg azért sem, mert lekötötte magát a katalán és a bask autonómiához. Ebből az ingadozásba azonban bele kellett bukni.

Igy került Leroux kormányra, Gil Roblessel egyetemben. Ezt a két politikai elemet azonban az ország népe nem bírta el, új kormánykrízis keletkezett és azt hitték, hogy a köztársaság elnöke Lerouxot és Gil Roblest el fogja küldeni és kabinetalakítással meg fog bízni egy középpárti republikánust, aki fel fogja oszlatni a parlamentet.

Alcala Zamora, aki egy év óta heróikus küzdelmet folytat önmagával, végre is a jezsuiták befolyására véglegesen kiábrándította a baloldali republikánusokat. Nemcsak, hogy Leroux nem küldötte, hanem megengedte, hogy Gali Robles pártjából még három minisztert vehessen a kabinetjébe. A három Accion Popular pártbeli vezető erősen a jezsuiták befolyása alatt állott. Azon felül ennek a háromnak adták oda a legfontosabb tárcát: a mezőgazdasági, a munkaügyi, és az igazságügyi minisztériumokat. A munkaügyi minisztérium első feladatául tekintette az agrárre-

Angliából megérkezett Bukarestbe a mozgó állatkórház

Lord Buxton, aki ellen husz évvel ezelőtt merényletet követtek el az Athenee Palace előtt és az „Intelligence Service“

Bucuresti-Bukarest, október 23. Károly király tegnap avatta fel Szinájában a Nemzetközi Állatvédő Ligának romániai alosztályát.

A ligát 1917-ben alakította meg egy dúsgazdag állatbarát angol nő, Mrs. Dickinson, aki egész vagyonát erre a célra hagyományozta. Ma PDSA név alatt működik s György velsi herceg az elnöke.

Az elmúlt napokban, mint a welsi herceg küldöttje érkezett az országba Károly király egyenes meghívására Bridges Webb a liga londoni főtitkára és Badford állatorvos. Hatalmas autóbust hoztak magukkal, amelyre hatalmas betűkkel van angol és román nyelven ráírva „kórházi autó, állatok részére“.

A király a mozgó kórházban

Tegnap az autóbusz megjelent a szinajai Foisor kastély előtt. Az angol küldöttek kinyitották az ajtókat, leeresztették a hidat s a király besétálhatott a hatalmas mozgó kórházba.

Az uralkodó kedélyesen kiáltott a fia után:

— Mikey, Mikey — jer nézd meg te is ezt a csodaszép dolgot. S Mihály vajda már ott is termett s most már együtt csodálták meg az autóbusz belsejében levő operációs asztalt, gyógyszer-szekrényeket, vizvezetékét.

A Metro Goldvín filmoperatőre már forgatja is gépet...

A kórházautó azután elhagyta Szináját s miután a királytól ígéretet kaptak arra, hogy vállalja a romániai alosztály elnökségét s közben jár a hatóságoknál, hogy támogassák a nemes intézményt, elindultak Brassó felé.

Faluról-falura jár az állat-kórház

A mozgó kórház így fog jární városról városra, faluról-falura s gyógyítási fogja a szegények háziállatait, a lovakat, kutyákat s macskákat. Ha valahol beteg, kóbor kutya akad az utcákban, amelynek már csak teher az élet, azt beeresztik egy külön ezencélt szolgáló kamrába, lassan kloroformot eresztnek be, amíg az állat fájdalom nélkül kimulik.

Vagy egy beteg lovat hoznak, amelyet operációnak kell esetleg alávetni. A lovat előbb fájdalom csillapítóval oltják be.

Az intézmény az állatkinzás ellen is küzdeni fog s minden eszközzel azt a célt szolgálja, hogy csökkentse a jövőben az állatok szenvedését.

Bukarestben a str. Dudenest központi irodát állították föl, ahol egyébként kis állatkórházat is berendeztek. Az intézetnek rövidesen hatvan mozgó kórháza lesz, úgy hogy az egész országot be fogja hálózni.

Szó van arról, hogy a welsi herceg jövőre körutat fog tenni Európában a liga működésének ellenőrzése céljából s ezuttal Romániát is meglátogatja, ezt annál is inkább meg fogja tenni, mert Károly király az első államfő, aki a liga országos elnökségét elvállalta.

A gyermeksegélyező egyesület is megjelenik

Ugy látszik az angol jótékony célú szervezetek Romániába tették át működési szinterüket. Az állatvédő liga után a Nemzetközi Gyermeksegélyező Egyesület is elküldötte hozzánk képviselőjét Lord Noel Buxton személyében. „Union International de Secour aux kufants“ a neve az egyesületnek, amelyet, bár angolok alapították, Genfből irányítja a különböző országokban működő szervezeteit.

Buxton Lordot sorra fogadták audiencián a hivatalos közegek s pozitív eredményt ért el azzal, hogy újabb 700 árva véttett fel különböző gyermekvédő otthonokba, amelyeket bekapcsolt a nemzetközi szervezet szférájába.

Lord Buxton bukaresti kalandja

Lord Buxton régi ismerőse a bukaresti felső tizezreknek. Pontosan ezelőtt husz

esztendővel járt Pukarestben, de míg ma a béke és a szeretet jegyében jött 1914-háborus missziója volt. Az antant megbízásából jött, hogy rávegye Romániát a szövetségesek oldalán való harcra szállásra. Szinájában meglátogatta I-ső Károly királyt, majd Bukarestbe jött. Az Athenee Palace hotel előtt egy török merényletet követett el ellene, de revolverének golyója a bal melényzsebében elhelyezett cigarettatartóba akadt fenn. Ugyanazon a napon jelentették Szinájából Károly király vá-

ratlan halálát is.

Az 1914-beli események elhomályosították Buxton lord bukaresti kalandját.

A szinte kétféle méter kolosszus mosolyogva beszél az Athenee Palace halljában régi bukaresti élményeiről s gondolkodás nélkül jelenti ki:

— Elismerem, fantasztikus méretekben fejlődött ez a város husz év alatt és hiába nekem jobban tetszett ezelőtt husz esztendővel. Patriarkálisabb, ragyogóbb, gazdagabb volt, az emberek közvetlenebbek, kedélyesebbek voltak... És én husz esztendővel voltam fiatalabb...

Az angolok nem elégednek meg a román jótékony célú intézmények kiépítésével, rövidesen a román sziguranca átszervezéséhez is hozzálatnak. A híres angol Intelligence Service küldi el a maga Sherlock Holmesit Bukarestbe s jaj lesz azoknak, akik rossz fát tesznek a tűzre... (h.)

Teljesen véget ért a forradalom Spanyolországban

Dinamit-explóziós katasztrófa 32 spanyol katona életét oltotta ki. Mára összehívták a cortezt

Párizs, október 23. Madridi jelentés szerint az ovidiói kerületben levő Langerosban a feikélok által hátrahagyott vasuti kocsi egyikében nagymennyiségű dinamit felrobbant. A szerelvény körül foglalatokozó katonák közül harmincketten életüket veszítették és sokan megsebesültek.

Újabb jelentés szerint a langerosi dinamit-explóziós katasztrófával kapcsolatban szakérték megállapították, hogy a hegyekbe elvonulás előtt a forradalmár asturiai csapatok aláaknázták titkos hadianyag- és robbanó-

anyagraktárakat, nyilván azzal a szándékkal, hogy a birtokba vevő kormánycsapatok soraiban veszteségeket okozzanak.

Madrid, okt. 23. A spanyol külképviseletek utasítást kaptak a madridi kormánytól arra, hogy közöljék, hogy a forradalom Spanyolországban teljesen véget ért s most már mindentűt a legteljesebb rend uralkodik.

Az Epoca szerint az asturiai harcokban 2500 személy vesztette életét. Madridi kormányjelentés arról számol be, hogy a cortezt ma, szerdára ülésre hívták össze.

Éjjeli támadás egy beszarábiai falu zsidósága ellen

Bántalmazták a zsidó lakosokat, betörték ablakaikat és be akarják falozni a zsinagógába

Bucuresti-Bukarest, október 23. A Lăpusnamegyei Staresni község zsidó lakóinak küldöttsége megjelent tegnap a kisenévi ügyészségen és előadta, hogy péntekről szombatra virradó éjszaka egy szomszéd községbeli fiatalemberekből álló csoport behatolt a faluba s az összes zsidó házak ablakait beverték. Az éjjeli támadás hatalmas pánikot idézett elő a zsidó lakosok körében, akik közül a támadók többet tetteleg is inzultáltak.

A legények ezután a zsinagóga felé in-

dultak, beverték annak ablakait, majd megpróbálták felfeszíteni a kaput, hogy a templomba behatolhassanak. Ez alatt összegyűltek a zsinagóga előtt az éjjeli álmukból felvert paraszokok is, akik elkergették a botránykószókat. A feljelentés alapján a kisenévi ügyészség elrendelte a vizsgálat megindítását. Munteanu ügyész és Mircea őrnagy, a lapusnai csendőr légió parancsnoka kiszálltak a helyszínre és megkezdtek a kihallgatásokat.

A kereskedők és iparosok kifogyhatatlan panasztárából

A marosmegyei és marosvásárhelyi kereskedők és iparosok sérelmeit hatalmas memorandumban juttatta el az iparkamara a minisztériumnak

Tg.-Mures-Marosvásárhely, október 23. (Az Új Kelet tud.) A marosvásárhelyi kereskedők társulatának kérésére és a marosmegyei prefektúra kivánságára a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara hatalmas memorandumot juttatott el a kereskedelmi minisztériumhoz, amelyben összegyűjtötte a marosvásárhelyi és marosmegyei kereskedők és iparosok panaszait. A memorandum egyes pontjai, mindmegannyi sérelemlől tanuskodnak és a kereskedelmi és ipari osztály legfelsőbb fórumaitól a kereskedelemügyi minisztériumtól sürgős orvoslát kívánnak.

Ime a memorandum egyes pontjai:

Adóbon-miszériák

1. A kereskedelem és ipar számára igen nagy hátrányt jelent az a tény, hogy az adóbonokat csak az 1931 évi adók fizetésére lehet felhasználni. Tekintettel arra, hogy az adóalanyok legnagyobb része, az adóközegek hivatalos pressziójának hatása alatt, nem igen van hátralékban az 1931 évre, de még az 1932-ik évre sem, s ezeket a bonokat nem lehet felhasználni és így azok tulajdonosai kénytelenek azokat az eredeti érték 40—50 százalékáért elkötyavetyélni.

Kívánatos lenne, hogy intézkedések történjenek ebben az irányban, hogy ezek az adóbonok mindenféle adótartozások fejében elfogadtassanak.

Ezen a módon igazságot tennének egyfelől az ilyen bonok tulajdonosainak, másfelől pedig az üzletmenetben megkönnyebbülés állna be és az állam rövid időn belül odajuthatna, hogy visszavásárolhassa a kiadott bonokat.

Adó-amnesziát

2. Az adóhátralékok kíméletlen behajtása nagy mértékben és haszon nélkül növelik az adóügyi hatóságok munkakörét és munkáját. Ezért is, de viszont azért is, hogy az adóalanyokat a sok hiábavaló molesztálástól mentesítsék és hogy a feljelentők „káros rendszerét“ kiküszöböljék, hasznos lenne, ha minél szélesebbkörű adóamnesziát bocsátana ki az illetékes minisztérium.

3. Az idő kényszerűsége magával hozta az adók feltétlen leszállítását tekintettel arra, hogy ugy ezeket, mint a közterheket a kereskedőknél állandóan emelik, holott az emelés fordított arányban áll az ország kereskedelmi és ipari kategóriája üzletmenetével.

Ügyvédi határidő napló 1935 Lepage-nál Kvár

NYOMBAN rendelve 300 lej, később 400 lej utánvétellel vagy előfizetve franko.

4. Kívánatos lenne továbbá az is, hogy a patenta fixat 300 ezer lej jövedelmi háttárig emeljék, egyenes arányban emelve természetesen az egyes adókatgóriák számát is.

5. Elvárja a memorandum azt is, hogy az adófellebbezési bizottság határozatai alapján megadott adómérsékleteket rögtön keresztül vezessék az adóhivatal könyveiben, tekintettel arra, hogy ma az a helyzet, hogy a 2—3 évvel ezelőtt elhatározott adótörlek és engedmények még mindig nincsenek rávezetve az illetékes könyvekbe és ezeknek behajtásával még mindig zaklatják az egyes adóalanyokat.

6. Kéri tovább a marosmegyei kereskedők és iparosok összessége azt is, hogy az illetékes hatóságok gyorsítsák meg az adó elleni fellebbezések menetét. A mai helyzetben a kereskedők évi adóját a kivetések alapján hajtják be, tekintet nélkül arra, hogy közben megfellebbezték az adókat, amikra csak évek múltán kapnak törleszt.

7. Utasítani kell az adóhivatalokat arra is, hogy a kereskedők és iparosok könyvelését irányadónak ismerje el az adótárgyalásokon.

Kifogyhatatlan panaszok

8. Az adószérmelben kifogyhatatlan memorandumban azt kéri tovább, hogy az adóbizottságokba kinevezett kereskedők és iparosok képviselőit ne sorsolás útján jelöljék ki, mint ahogy az jelenleg történik, hanem azokat a kereskedelmi és iparkamara jelölje ki.

9. Az adóhátralékok behajtására irányuló végrehajtásoknál jóindulatu és megértő elbánást kérnek a marosvásárhelyi kereskedők és iparosok. Az árverési haladékok felett jogot a pénzügyigazgatók gyakorolhassák, a fők a legjobban vannak tisztában az illető adóalany anyagi helyzetével.

10. Kívánatos lenne az is, ha a közintézmények szállítóinak követeléseit minél hamarabb kifizetnék az illetékes intézmények. A fizetési meghagyásokat fizethessék ki haladéktalanul a pénzügyigazgatóságok, vagy pedig az ilyen fizetési meghagyások tulajdonosai ezekkel fizethessék adóhátralékaikat.

A marosvásárhelyi kereskedők és iparosok panaszainak összessége már a kereskedelemügyi miniszter fiókjában van. Annak orvoslását nemcsak ennek a vidéknek, de az egész országnak a kereskedői és iparosai is türelmetlenül várják, mert hasonló helyzetben vannak.

Sírni pedig mindenhol van miért...

Benczel Béla

— A csernovici dráma epifógusa. Bukarestből jelentik: A csernovici rendőrség a bukaresti sziguranációval karöltve teljes világgosságot derített Vladimiri Prokovic, a különböző körülmények között meghalt állítólagos festő kiletére és előletere. Eszerint Procopovici igazi neve Alexandru Zambrea volt. Brestlitovskban született, utóbb a bukaresti „Cartea Romaneasca“ könyvkereskedésnek tisztviselője volt, ahonnan jelentős összeget sikerült el. A rendőrség arra a végül meggyőződésre jutott, hogy Zambrea öngyilkosságot követett el. Barátját, Petru Jonescut mégis áttették az ügyészségre, a perrend szerű formások elintézése végett. Kedden délután azután a csernovici ügyészség szabad lábra helyezte. Az öngyilkos dolgai között különböző papirokat és aktákat találtak, a melyből kiderül, hogy Zambrea több néven is szerepelt. Igazi nevén kívül előszeretettel nevezte magát Vladimiri Procopovicnak, — vagy Vasile Stoianovicnak. Egyik kofferében naplót talált a rendőrség, amelyet az öngyilkos orosz nyelven vezetett. Igen érdekesek az utolsó feljegyzései, amelyek már Csernovicból származtak. „Már két hete vagyok Csernovicban — írja — s a pénzem fogytán. Minden esetre milliomosnak, vagy hercegnek tartanak. Éjszakákon át mulatozom és a város jelentős személyiségeivel barátkoztam össze. Boldog vagyok, mert az összes leányok szeretnek.“ Egy másik napon írja: „Visszatértem Brassóból, ahol minden a legnagyobb rendben folyt le. Nincs több, mint ezer lej a zsebemben. Mit csináljak? Honnan vegyek pénzt ezután?“ Végül az utolsó bejegyzés: „Mindössze 500 lejjel maradtam. Ismét kölcsönök után kell nézennem. Bár eddig sikereim voltak, félek, hogy nem lesz jó vége a dolognak.“

n, melyek a sé-

ek, hogy tel-

ek a palesztinai

David ben Gurion

er 14-én hivata-

títkos

állítólag meg-

andó Ukrajna

kiegészítéseként

át rendelkezé-

birodalmi lég-

egálbumok

Lej 800
Lej 560
300 I. Lej 560
old. Lej 330
old. Lej 195
toriei 27. II. 9.

SPORT

Barna, asztalitenisz-világbajnok Kolozsváron

Cluj-Kolozsvár, október 23. (Az Új Kelet tud.) A jövő héten szerdán este országos érdekűre számított sportesemény színhelye lesz Kolozsvár. Barna asztalitenisz-világbajnok, a párizsi Club de L'Opera versenyzője fog bemutatni a romániai legjobb asztaliteniszversenyzőinek közreműködésével. A rendkívül sportesemény október 31-én este, valószínűleg az uniórus gimnázium tornatermében lesz.

A Nemzeti Bajnokság A) és B) csoportjának vasárnapi teljes programja

Cluj-Kolozsvár, október 23. A Nemzeti Bajnokság A) csoportjában a sorsolás alapján minden héten két csapat meccs nélkül marad. Így vasárnap az Universitatea és Kinizsi szabadnaposok, azonban ameddig Temesváron lesz bajnoki mérkőzés az AMTE-Ripensia között, addig Kolozsváron az Universitatea szabadnaposága révén, valamint a Romania aradi játéka miatt nem lesz bajnoki mérkőzés az első ligában. A vasárnapi program egyébként a következő:

Venus—Juventus (szombat) Bukarestben), CFR—NAC Bukarestben, Crisana—Unirea Tricolor Nagyváradon, Ripensia—AMTE Temesváron és Gloria CFR—Romania Aradon.

A B) ligában teljes forduló játszanak vasárnap. Kolozsvárak a CFR—Tricolor (Nagybánya) meccs jutott. A B) liga teljes programja egyébként a következő:

1. csoport: Sportul Studentesc—Elpis Bukarestben, Victoria—ACFR Konstancában, Brasovia—Tricolor Brassóban.
2. csoport: TAC—Vulturii Lugoson, JDR—Jiul Petrozényben, Rovine Grivica—TMTE Temesváron, AAC—Ilsa Aradon.
3. csoport: Kerámia—Phönix Besztercén, CFR—Tricolor Kolozsváron, Olimpia CFR—KAC Szatmáron, Törökvis—CFR Nagyváradon.
4. csoport: Soimii—Vitrometán Nagyszébenben.
5. csoport: St. Bacauan—Unirea CFR Pascaniban, DVA—Franco Romana Galacon, Textilia—Dacia Unirea Brailában, Jahn—Sporting Csernovicban.

A NEMZETI LIGA A.) CSOPORTJÁNAK ALLASA

1. Ripensia	6	4	1	1	19	12	9
2. Crisana	7	4	1	2	13	14	9
3. Kinizsi	6	4	—	2	12	17	8
4. Gloria CFR	6	3	1	2	13	13	7
5. Romania	4	3	—	1	6	3	6
6. Universitatea	6	3	—	3	9	3	6
7. CFR	6	3	—	3	13	13	6
8. NAC	5	2	1	2	7	7	5
9. Unirea Tricolor	6	1	2	3	14	15	4
10. Venus	5	2	—	3	11	13	4
11. Juventus	5	1	1	3	7	11	3
12. AMTE	6	—	1	5	6	13	1

Kikapott a Sparta — pontot adott le a Bologna. Olasz futballeredmények: Bologna—Ambrosiana 0:0, Luzzo—Alexandria 2:1, Juventus—Torino 1:1. — Csehszlovákiai eredmények: Kladno—Sparta 4:2, Slavia—Kolin 7:0, Zidenice—Teplitz 7:0, Viktoria Pilsen—Bohemias 2:1.

Szervezés alatt a Haggibbor siskozostálya. A Haggibbor turisztikai szakosztálya, mely megalakulásakor a sispot fejlesztését is programjába vette, a téli szezon közeledtével való tekintettel megkezdte a siskozostály szervezését. A vezetőség most dolgozza ki a munkaprogramot, amelynek első pontjaként egy amatőr sitréner szerződötését határozta el. Amint a siszozon megindul, úgy kezdők, mint haladók részére sitanfojlamot rendez a Haggibbor.

Kijelölik azokat a bankokat, melyeknél legvezni lehet a kölcsönre

Bukarest, okt. 23. Ma összeül a Nemzeti Bankban az országfejlesztési kölcsön bizottsága, amely kijelöli azokat a bankokat, melyek jegyzéseket fogadhatnak el a kölcsönre.

A legízletesebb vegetárius ételek a Schwartz Ignácé veze ése alatt álló „Familia” kóser vegetárius étteremben kaphatók. Cluj, Str. Memorandului 10. háttal az udvarban. Rendkívül olcsó árak! Előnyös azonbanafeltételek.

Sidy Thal Besztercén

A legbájosabb, leghetségesebb jiddis operettdiva kétségtelenül Sidy Thal, aki társulatával a napokban Erdélybe érkezik. Csernovicból érkezik a kitünő jiddis operettársulat Besztercére, ahol november narnadikán és a rákövetkező két napon fognak játszani. A diva „Die Komödiantin” című operettben fog bemutatkozni. Kiváló szín-

művészeti kvalitásai teljes mértékben érvényesülnek ebben a szerepben. Kivüle Adoif Teffer a társulat férfiorossgét kell megemlítenünk, aki a mai jiddis színművészet kimagasló erőssége. A társulat Désre ötödikén és a rákövetkező napokon megy, innen Kolozsvárra.

Felmentették a Ciumetti meggyilkolásával vádolt bukaresti rendőrkomiszárokat

Najnai negyednét óraker hozott ítéletet a bukaresti esküdtszék. Miért volt szükség a Ciumetti-perre

Bucuresti-Bukarest, október 23. Az esküdtszék kedden reggel hat óraker fejezte be a Ciumetti-ügy perének tárgyalását. Mindenekelőtt is kihallgatták a megvádolt komiszárokat, akik tagadták a terhükre rótt büncselekményt, mintha Sterie Ciumettit a felosztott szélsőjobboldali szervezet pénztárosát ők gyilkolták volna meg. Elmondották, hogy a színajai gyilkosság éjjelen utasítást kaptak Zelea Codreanu, Cantacuzino tábornok és Ciumetti letartóztatására. Két század csendőrt bocsátottak rendelkezésükre. Codreanu nem találta meg, míg a másik kettőt letartóztatták. Hogy azután mi történt velük, arról nem tudnak. Tanuként Marinescu ezredest, a bukaresti rendőrség prefektusát, Bunescu, Stratilescu sziguranca felügyelőket, Stancescu ezredest, a sziguranca országos vezérigazgatóját, Orasianu őrnagyot és másokat hallgattak ki.

Mielőtt a vádbeszéd elmondására kerülne sor, Budisteanu ügyvéd, a magánvád képviselőjében különböző okmányokkal igyekszik igazolni Ciumetti nagybátyjának jogosultságát arra, hogy a magánvádat képviselje. A védelem részéről Israte Nicescu replikáz. Kimutatja, hogy a betejesztett okmányok nem igazolják a rokon-

ságot, majd rámutat arra, hogy ez a per inkább politikai inszenzáls. Egy fényképről kiderül, hogy Ciumetti gyermekének keresztapja Corneliu Zelea Codreanu volt, aki elintézte annakidején, hogy a gyermek olyan születési bizonyítványt kapjon, mint ha törvényes volna. Marinescu ügyvéd ugyancsak a védelem részéről rámutat arra, hogy az esküdtszék nem Ciumettinének magánvádlói minőségét vonta kétségbe, mert egy ilyen Ciumettiné a valóságban sohasem létezett. Ugylátszik szükség volt arra, hogy gyászba öltözzék özvegyként jelenjék meg egy asszony ebben a perben, hogy hatást keltsen és megzavarja az objektív ítélkezést.

Ezután Porokop Dumitrescu főügyész elmondja vádbeszédét, majd a védő beszédekre kerül sor. Hajnali öt óra lett, mire a tárgyalást befejezték és háromnegyed 6 óraker vonultak vissza határozathozatalra az esküdték. Dr. Gheorgiu professzor főségiúdt olvasta fel a kérdéseket, amelyekre az esküdték többségükben nemmel válaszoltak. Ennek alapján a bíróság felmentette a gyilkosság vádjá alól Jon Pannova, Jon Mateescu, Aurelian Negrescu, Emilia Constantinescu rendőrkomiszárokat és Stefan Pavel temetőrt.

KÖZGAZDASÁG

November 15-én érvénybe lép az új export-import-rendszer

Bucuresti-Bukarest, október 23. Az áru-behozatal rendezésének kérdése most már rövidesen tisztázódni fog. Manolescu-Strunga kereskedelemügyi miniszter tegnap tett kijelentése értelmében az exportra vonatkozó új rendelkezések november 15-én, az importot szabályozó rendelet pedig december elsején fog a Monitorul Oficialban megjelenni. Az átmeneti intézkedések tehát csak eddig az időpontig marad érvényben. A kormány — mint ismeretes — eredetileg úgy tervezte, hogy csak az év végén hozza nyilvánosságra az új export-import törvényt s addig átmeneti megoldással biztosítja az árucseré szabad folyását, az érdekelte szakmák azonban kétségbeesett intervenciókkal győzték meg az illetékes minisztériumot arról, hogy az átmeneti megoldás egyet jelent a kereskedelem teljes megbénításával, mert a kvóták végleges szétosztása előtt lehetetlen a külföldi kapcsolatokat felvenni.

A több oldalról megnyilvánuló elégedetlenség hatása alatt a kormány új iramat diktált a törvénytervezet előkészítésében. Mindenekelőtt kitűzte az új terminust a kérdés végleges tisztázására s sürögősen új tanácskozássok indultak a kereskedelmi és iparügyi minisztérium, a Banca Nationala, valamint a gazdasági érdekképviseletek között.

A most folyó tanácskozássok tendenciájáról és az export-import rendszer végleges rendezéséről Manolescu-Strunga kereskedelemügyi miniszter a következő nyilatkozatot adta a sajtónak:

— Mai bevételünk túlhaladja kivitellünket, túlzott importunkkal szemben áll egyre csökkenő exportunk. Ilyenformán nincs meg a lehetősége fizetésünk teljesítésének. A Banca Nationalának nincs devizája, ugyhog az utóbbi időben eszközölt behozatalt nem lehetett kifizetni és az állam külföldi fizetései is súlyos nehézségekbe ütköztek. Ez a helyzet

valóságos gazdasági csapás és ilyen körülmények között nyilvánvaló, hogy ennek okát ki kell küszöbölni. A fők a petróleumkivitel értékének csökkenése, a gyenge termés miatt a gabonaeport hiánya és a kontingentálási rendszer következményei, melyek azt okozták, hogy az ipari cikkek importja nem áll arányban a kereskedelmi mérleggel.

— Így tekintve a problémát, dönteni kellett arról, vajjon a kontingentálási intézkedések megszigorításával lehet-e elérni a kívánt eredményt. Konstatáljuk, hogy ez a mód nem vezetne oda, ahova el kell jutnunk. Minden behozatal, amely nem áll szigorúan függő viszonyban a kivitellel, a kereskedelmi mérleg tehertertele és ez vezet a jelenlegi gazdasági helyzethez. Így önként felmerül az az egyszerű és természetes feltevés, hogy igyekezzünk a bevittet a legszorosabb kapcsolatba hozni az exporttal és ez automatikus módon működjék, ugyhog állandóan egyenes arányban álljon a külföldi fizetésekkel. Ezt az elvet kívánjuk átültetni a gyakorlatba azzal az intézkedéssel, hogy bármilyen behozatal csak előzetes kivitell alapján történhetik. Csak úgy tudjuk elérni, hogyba a bevittet a kivitell mértékének megfelelően limitáljuk. Mit tehetünk ennek a célnak az elérésére? A vámvitalok az országból exportált áruk elvámolása alkalmával az exportált érték 50 százalékára import-igazolványokat fognak kibocsátani. Ilyen igazolványok alapján lehet majd importálni akár azoknak, akik exportáltak, akár azoknak, akik a kontingentálási rezsim ideje alatt importtal foglalkoztak és akiknek a helyszínen létesítendő kereskedelem-szabályozó hivatal ki fogja osztani ezeket az igazolványokat, amelyeket most már csak a tényleges kivitell alapján és annak 50 százalékára bocsátjuk ki.

Legújabb értesülés szerint a pénzügyi-

nisztériumban tartott megbeszélés értelmében a Banca Nationalával megegyezés jött létre, miszerint az exportörök számára előírt, a Banca Nationalához letendő kvótát ötvenszázalékról negyvenszázalékra csökkentették, míg hatvenszázalékos szabad felhasználási bocsátanak.

APRÓ HIRDETÉSEK

Impotenciánál, sexuális zavaroknál azonnali segítség. „Laboratórium” Braszov, Bratianu 64. Válaszbélyeget kérek.

Román, latin, angol, francia, német, matematika, fizika korreptálást, érettségire előkészítést butorozott szobáért is vállalok. Kiadóba: „Egyetemi végzettség” alatt.

Konfektósségéd, jó kiszolgáló, azonnal felvétetik. Singer Hermann Timisoara, Piata Scudier 3

Vívőteremnek, ritmikus tornateremnek, vagy hasonló célnak megfelelő nagy parkettes szoba, külön bejárattal, kiadó. Erdéklődni Calea Victoriei 50. szám alatt.

Egyedülálló izr. özvegy urinő Erdély nagyobb városában tehermentes magánházzal, magas fix jövedelemmel, férjhez menne közelebb, vallásos, egyedülálló, feltétlen korrek uriemberhez. Jelige: „Informálódnik” e lap kiadóhivatalába.

יה חברה חלמ חורח ונכס פיר וזכארא איינען ברוי יי"ש וועלכער הומש-רשי יודיש דינש פער-עקס אונטעררייטען קאנן. געהאלט לויט איבער-איינאקטען. אפערטע צו רייטען אן. Talmud Tóra Arad, Str. Cercetasilor 14.

Két izraelita fiatalember különbejárati szobában lakást kaphat fürdőszobahasználattal, esetleg teljes ellátással. Cal. Victoriei 43.

4 szobás összkomfortos, modern lakás azonnali kiadó. Külön telek. Motilor 67.

Teljes költséget fizetem annak a certifikálttal rendelkező chalucnak, akivel Palestina kimehetnek. Leveleket „Mielőbb” jellegre a kiadóba.

Komoly, jól bevezetett keres. ügynökseg Timisoarán átvenne még egy-két képviselőt esetleg az egész Bánátra. Kertész Emil Timisoara, Str. Bratianu 37.

3 szobás komfortos lakás elköltözés miatt átadó. Telefon 5-48.

Kereskedelmi akadémiai hallgató könyvelési és román drakát ad mérsékelt díjazásért, esetleg kóst vagy lakás ellenében. Cim: Taxier, Calea Mănastur 50.

Suche zu Kindern aus streng Oeca. Bdischen Hause. intelligentes deutsches sprechendes Fräulein die auch im Haushalte behilflich ist. Eugen Leichtmann Oradea. Mihai Viteazui 11.

Középkori, intelligens özvegy nőül venne oly csinos izr., gyermektelen 45 év körüli özvegyet, aki hozományával segítene főként bérházában üzletmegnyitásához, ha esetleg bérháza vagy üzlettel rendelkezne, benősnülne. Fényképes leveleket „Törökvis” jelleggel a kiadóhivatal továbbít.

Román, magyar, német levelező, autorizált könyvelő, irodalmi munkában nagy gyakorlattal rendelkező fiatalember állandó, vagy átmeneti alkalmazást keres szerény igényekkel. Órakerveles is vállal. Vidéken is. esetleg utazói állást. Cim a kiadóban.

Azonnali belpörsre keresek szerényigényű, románul, németül beszélő leányt két elemista fiam mellé.

Román, német, angol, magyar, francia beszélő levelező, könyvelő, egyetemi végzettségű, számos évi gyakorlattal, mérsékelt igényekkel teljes és részbeni alkalmazást keres. Kiadóba: „Organizátor” alatt.

Egy-két diákleány lakást, esetleg teljes ellátást kaphat fürdőszobahasználattal. Cim a kiadóban.

Calea Regele Ferdinand 82. I. emeleten, napos oldalon 4 szoba, egy alkov. konyha, fürdőszobás lakás, melyekből 2 szoba külön bejárattal, külön kiadóba, november 1-re kiadó. Értekezni udvarban Lébnél, vagy ügyvédi irodában, str. Vlahuta 3., földszint 4.

Zsidó

Léb Jaffe

Prága, október 23. Nachum Szokolov Cionista Világszervezetének Keren Hajléjában hosszabb időtöltésben, ahol ték le. Szokolov ték meg az utóbbi. Visszatért utazott, Jaffe gában a zsidó érdekes beszámjáról és az utóbbi között.

— Miután tünk, innen Kairótól Jol kereszttel hat minden állom részesültünk részéről. Ugar dök rendeztek kehilla mindö Az elmúlt évi menekült csak tizenkét menekdodni. Rhos sel fogadtak lesztina követ.

— Délafrikai Főleg Litváni zsidó emberrel legjobb tradíció kontinensre. A komolyan veszőlőnösen a cion ségét és miut zárvá a zsidó- lent számuker követeivel val szod minden kampányt rendben, ami edo nyeket produk prosperity ezer font, 193 ezer, mig ebb bevétele volt ben az évben el, mely a leg nyét is fellim teljesítménye.

Keren Kajema zatokat hozna hetővé a Sarv földvásárlások ciativa is erő és a délafrikai magántöket in Különböző vá lesztisével jár hez.

— Dacára rekordbevétele meg kell állap afrikai gazdas következménye ben az országá lott be némi a így Jochenesei érezhető. Altal zete a zsidókna szág nagy rész utalva és legfő sen estek a vi a kis helysége ennek hatásait hogy a farne városból eszkö kat és így a z közvetítő keres nagy szereplük mányban, ahol ben nagy szárn nek a termés De az antiszem afrikába. Az szik a mozgalm az európai az Ezért az egész mel fogadta, tásosan lépett előtt a Cion tő pörben és az előtt leleplezte hamisításait.

Zsidó élet és zsidó munka Dél-Afrikában

Léb Jaffe érdekes beszámolója Nachum Sokolovval tett délafrikai utjáról

Prága, október 23. Mint ismeretes, Nachum Sokolov a Jewish Agency és a Cionista Világszervezet elnöke, Léb Jaffe, a Keren Hajszod elnökének kíséretében hosszabb időt töltött a délafrikai zsidók körében, ahol az idei KH kampányt vezették le. Sokolov és Jaffe repülőgépen tették meg az utat Palesztinából Délafrikába. Visszatértükben Sokolov Palesztinába utazott, Jaffe pedig Európába jött és Prágában a zsidó sajtó képviselőinek igen érdekes beszámolót tartott délafrikai utjáról és az ottani zsidóságról. Jaffe többek között a következőket mondotta:

A délafrikai zsidók és Palesztina

— Miután repülőgépen Kairóba érkezünk, innen vonaton utazunk tovább. Kairótól Johannesburgig egész Afrikán keresztül hat napig tartott az út. Szinte minden állomáson meleg fogadtásban részesültünk a helyiség zsidó hitközsége részéről. Uganda határában a nairobi zsidók rendeztek pompás fogadtatást. Ez a kehillá mindössze harminc családból áll. Az elmúlt évben hét németországi zsidó menekült családot vettek fel és most újabb tizenkét menekült családról akarnak gondoskodni. Rhodéziában is nagy lelkesedéssel fogadtak bennünket a zsidók, mint Palesztina követeit.

— Délafrikában nyoleveezer zsidó él. Főleg Lítvániából kivándorolt elemek. Jó zsidó emberanyag, mely a litván zsidóság legjobb tradícióit vitte magával a távoli kontinensre. A délafrikai zsidók rendkívül komolyan veszik a Palesztina-munkát, különösen a cionista építő alapok tevékenységét és miután meglehetősen el vannak zárva a zsidó világtól, rendkívül sokat jelent számukra a Palesztinával és annak követeivel való érintkezés. A Keren Hajszod minden második évben nagy gyűjtő kampányt rendez a délafrikai zsidók körében, ami eddig rendkívül nagy eredményeket produkált. 1923-ban a délafrikai prosperitá legtermékenyebb évében 128 ezer font, 1930-ban 84 ezer, 1932-ben 76 ezer, míg ebben az évben 140 ezer font bevétel volt Délafrikában a KH-nak. Ebben az évben tehát olyan rekordot értünk el, mely a legkedvezőbb idők teljesítményét is felülmúlja. De nem ez az egyetlen teljesítménye a délafrikai zsidóknak. A Keren Kajemeth érdekében is nagy áldozatokat hoznak. Ők tették elsősorban lehetővé a Saron völgyében eszközölt nagy földvásárlásokat. Legújabbban a magániniciatíva is erősen megindult Palesztina felé és a délafrikai zsidók nagymennyiségű magántőkét investálnak ma Palesztinába. Különböző vállalatok létesítésével és fejlesztésével járulnak hozzá az országépítéshez.

A gazdasági viszonyok

— Dacára annak, hogy ebben az évben rekordbevételt ért el a Keren Hajszod, — meg kell állapítanunk, hogy ez nem a délafrikai gazdasági viszonyok fellendülésének következménye. Ellenkezőleg. Az elmúlt évben az országnak csak egyes pontjain állott be némi javulás gazdasági tekintetben, így Johannesburgban, ahol némi fellendülés érezhető. Általánosságban a gazdasági helyzete a zsidóknak meglehetősen sulyos. Az ország nagy része a mezőgazdaságra van ráutalva és legfontosabb terméke ari jelentőséget élvez a világpiacon. A zsidók, kik főleg a kis helységeken laknak, erősen érzik ennek hatását. Hozzájárul ehhez az is, — hogy a farmerek mindinkább közvetlenül a városból eszközlik vásárlásaikat és eladásait és így a zsidókat via facti kirekesztik a közvetítő kereskedelemről, melyben eddig nagy szerepük volt. Oranje-Freesstate tartományban, ahol sok zsidó lakik, az elmúlt évben nagy szárazság és sáskajárás volt, melynek a termés nagyrésze esett áldozatul. De az antiszemitizmus is behatolt már Délafrikába. Az ugynevezett szürkeingesek vizsgálja a mozgalmat, kik agitációs munkájukat az európai antiszemita mintájára végzik. Ezért az egész ország zsidósága nagy örömmel fogadta, hogy Nachum Sokolov oly határozatosan lépett fel a grahamstoni törvényszék előtt a Cion börtöncselekményéről szóló törvény ellen és az egész délafrikai közvélemény előtt leleplezte le az antiszemita agitátorok hamisításait.

— Egy másik veszedelem, mely a délafrikai zsidóságot fenyegeti, talán ennél is komolyabb. A harmadik nemzedék, mely most nő fel az országban, egy lezsidótlandósi folyamatnak van kitéve. Az első nemzedék, mely az országba jött, bőséges zsidó hagyományt és zsidó értékekkel való erős kapcsolatot hozott magával Délafrikába. A második nemzedékben még éteke a szülői hagyományok nyomai. A harmadik már keveset tud erről. Már nem tud jiddisül, mint elődei, hanem az ország hivatalos nyelvét, az angolt s az afrikai holland nyelvet beszéli. Az állami iskolákba nevelkednek, hiányos zsidó tudással és egészen jelentéktelen zsidó műveltséggel.

A cionizmus Délafrikában

— Ilyen viszonyok között lépett fel a cionizmus. Az utóbbi években a cionista mozgalom számos reprezentánsa járt Délafriká-

ban és propagandisztikus munkájuk mellett felmérhetetlen jelentőségű nevelőmunkát végeztek. Sokolovon kívül Weizmann, Schmarjahu Lewin, az elhunyt lord Metchett, Alexander Goldstein, Wedgewood, Kisch ezredes, dr. Mossinsohn, Hartzfeld és Beratz keresték fel többek között az országot. Az utóbbiak a palesztinai héber napdalok ismeretét vitték be a délafrikai zsidó életbe és Sokolov és Jaffe már az ország minden sarkában hallhatták ezeket a dalokat. Ma már erőteljes cionista és ifjúsági mozgalom van Délafrikában. Minden városban és helységben, ahol zsidók élnek, aktív cionista csoportok, kitűnően dolgozó Wizo szervezet működik. Ezenkívül mindenütt megtalálhatók a „Habonim” cionista cserkészszervezet csoportjai, mintegy kétezer taggal s egy általános cionista ifjúsági mozgalom 4-5000 taggal. Az ifjúság komolyan hozzájárult a héber nyelvtanuláshoz és egyre több zsidó értelmet és tudást vesz fel magába. Ebben a megújulási folyamatban a legjelentősebb hajtóerő a Palesztinában járt turisták impressziói. Az elmúlt évben mintegy kétszáz délafrikai zsidó járt Palesztinába és mint lelkes s rendkívül aktív cionista propagandisták kerültek vissza hazájukba.

— A délafrikai zsidóság egyik vezetője az Emek Jezreáiban legutóbb a következőket

Október 30-án Ankarában megtartják a Balkán-értekezletet

Bulgária még mindig nem csatlakozik az egyezményhez

Sztambul, október 23. Ankarában megtartják október 30-án a tervbevetett Balkán-értekezletet. Az érdekelt államok külügyminiszterei már 29-én a török fővárosba érkeztek. Bulgária ezuttal sem küldi ki külügyminiszterét, mert még mindig nem szánta el magát arra, hogy csatlakozzon a Balkán-egyezményhez. Amint Szófiából jelentik, a bolgár minisztertanács

ma foglalkozik Tefvik Rüksdy bey meghívásával. A lapok szerint valószínű, hogy Batalow bolgár külügyminiszter meg fog jelenni Ankarában a török nemzeti ünnepre, de ugyanakkor bolgár kormányrésztől hangsúlyozni fogják, hogy ez az udvariassági aktus nem jelenti a Balkán-egyezményhez való bolgár csatlakozás szándékát.

Scott és Black angol pilóták nyerték meg az Anglia—Ausztrália közötti légi versenyt

A két pilóta gépe 52 óra 33 perc alatt érkezett meg a célhoz

London, október 23. Az Anglia—Ausztrália légi versenyt Scott és Black angol pilóták nyerték meg. A két pilóta gépe 52 óra 33 perc és 30 másodperc alatt érkezett meg a végcélhoz, a melbournei repülőterre s ezzel a teljesítménnyel több mint négy és fél nappal szárnyaltak túl az eddigi utvonalkorodot.

Melbourne repülőterén 30 ezer főnyi közönség éljenzte az Anglia—Ausztrália légi verseny elsőnek érkezett győztes pilótáit. Melbourneben még a háztetők is feketéltettek az érdeklődőktől. A husz induló közül még tizennyolc vannak versenyben.

A walesi herceg, Macdonald miniszterel-

nök üdvözlő táviratokat küldött Scott és Black pilótákhöz győzelmük alkalmából. Melbournei jelentés szerint a győztesek gyűrűtlen, borotvátlan arcra tántorogtak ki a gépből a flemingtoni repülőtéren. Barátjaik támogatták őket a hangárig. A motorbugástól leszállás után is még percekig teljesen síkettek voltak. Amikor végre megérthették az üdvözléseket, Scott rekedt hangon mondta, úgy érezték, mintha évszázadokig tartana az út. Állandóan rettegtek gépük sorsáért. Folyton az volt az érzésük, hogy egy mérföldet tesznek előre, de ugyanakkor kettőt hátrafelé és nem érik el soha a célt.

Ingallanak, vagy belföldi kölcsön?

Nem várt kedvező fogadtatásra talált a belföldi kölcsön az ország lakosságánál

Bucuresti-Bukarest, október 23. A belföldi kölcsön sorsát kétszégkivül eldöntötte az a kedvező fogadtatás, amelyben a kölcsönt nemcsak kisemberek, hanem a körülményeket és feltételeket alaposan mérlegelni tudó gazdasági szakikörök is részesítették. Ez a fogadtatás egyébként érthető. Abban a pillanatban, mielőtt megállapítást nyert, hogy az állam esetleges visszafizetési nehézségeivel kapcsolatos aggodalmak minden komoly alapozás nélkülöznek, nyilvánvaló volt, hogy az esetek többségében reszketve őrzött és főleg valutáris zavaroktól féltett tőkék számára az országfejlesztési kölcsön a ma egyáltalán nyújtható maximális előnyök biztosítja.

Külföldönként az aranyparitásban való visszafizetéshez, amely komoly pénzügyi tranzakció jellegét adja, a kölcsönkötvények

lejegyzésének. A töké számára a magánhitelviszonyok teljes bizonytalansága mellett és a valutáris megrázkódtatások közepette, amelyek a legszilárdabbnak vélt valutákat sem kímélték meg, egyetlen kiútként az ingatlanokra való investíció maradt. Az a nagyarányú építkezés azonban, amely az utóbbi években megindult, előbb-utóbb az ingatlanok általános értékesítéséhez és hozzáadott megcsappanásához kell hogy vezessenek. Abban a pillanatban, midőn a lakáshiányból a túlzott építkezések folytán lakásbőség lesz, a kereslet és kínálat természetes játékának eredményeképpen néhány százaléket el kell hogy vessenek hozzáadott értékű ingatlanok. Ezzel szemben a belföldi kölcsön a magas árfolyamon való visszaváltása különböző prémiumok alapján egy negyvenszázaléki

„REX” cég

Cluj, Str. Memorandului 8.

Ajánlja legújabb típusú rádióit, modern csillárokat és villanyfelszerelési cikkeket. Az egyes lapokban hirdett kiadásait nem vonatkozik dusan felszerelt áruárakunkra.

mondta: „Mi sokat nyújtottunk eddig Palesztinának, többet, mint más országok zsidósága. De amint láttuk, hogy mit végeznek a mi pénzünkkel ebben az országban, felismertük, hogy a mi eddigi teljesítményeink még mindig kicsinyek a mű jelentőségéhez.” Amikor a rhodesiai Bullawayban egy órára megszakítottuk utunkat, az ottani hitközség vezetőségének élén dr. Cohén rabbi többek között ezt mondotta: „Mi délafrikai zsidók a legjobb uton voltunk, hogy kihaljunk, Palesztina és a cionista építőmunka lélegzése azonban megmentett bennünket.” Összesen hánvan helyiséget látogattunk meg Délafrikában. A hangulat és a lelkesedés mindenütt felemelő volt. A délafrikai zsidóság példája tanulságul szolgálhat az egész világ zsidósága számára.

fokozódott hozadékot adhat.

És ezzel még nem merült ki az előnyök sorozata, amelyet a belföldi kölcsön nyújthat. Az esedékes szelvényeket készpénzként fogadják el az állami pénztárnál, ami kisemberek számára azt jelenti, hogy évi adótervezéseiket automatikusan kamatoztatják meg a lejegyzett kötvények.

Érthető, ha a belföldi kölcsönnek visszhangja támadt a belföldi piacon és mindenképpen indokolt az optimizmus, amelylyel Slăvescu pénzügyminiszter a jegyzések sikere elé néz.

Három sziget emelkedett ki a japán tengerből

Tokió, okt. 23. (Rador.) Földalatti vulkánok kitörése következtében Japán déli részén 3 sziget emelkedett ki a tengerből. A szigetek kerülete egyenként 150 méter.

November 20-ra összehívták a Népszövetség rendkívüli közgyűlését

Genf, október 23. A Népszövetség rendkívüli közgyűlését a Bolivia-Paraguayi konfliktus tárgyalására november 20-ra összehívták.

— KÖRHAZI SZOMBAT NOVEMBER

10. Az Uj Kelet már közölte olvasóival, hogy a kolozsvári Zsidókórházegyesület körházi szombatját november 20-án tartja meg. Alkalmunk volt elolvasni az erdélyi ortodox központi irodának a fennhatósága alatt álló hitközségekhez ezen ügyben írt körlevelét, mely a szombat megadását annyival is inkább melegen ajánlja a hitközségek és a hitközségi tagok figyelmébe, mivel az Iroda nagyon jól tudja, hogy a kórház a hitű zsidóság számára mily fontos szerepet tölt be és hogy ez a feladat még mennyivel tökéletesebben volna megoldható, ha mindenki egy csekélységgel kivenné a részét az úgy támogatásából. Erre egy évben egyszer a kórház szombat által nyílik alkalom, mely ez évben is a zsidó áldozatkészség felemelő megnyilvánulása lesz mindenütt. Értelmisséünk szerint az országos izraelita iroda hasonló szellemű átiratot küldött az okcidentális jellegű hitközségeknek, ami által a kórházi szombat — miként a kórház maga is — egyetemes zsidó jellegűt ölt, amelynek minden pártárvonalaton felül kell állania.

— Analfabéta a világ legújabb királya. Tudja ön, hol van Swat, a világ legújabb monarchiája? Még a földrajztanárok sem tudják. Ez az új birodalom Brit-India és Afganisztán között hegyek hátán terül el. Brit-Indiához tartozott, de hosszú háboruból kivívta szabadságát és a harc vezérének az angol kormány elismerte Swat urának. Swat Napoleonja most királlyá koronáztatta magát. Az új uralkodó neve: Miangul Gulshahzada Sir Abdul Vadud. A király sem irni, sem olvasni nem tud. Országja 130 kilométer hosszú és 100 kilométer széles.

IRÓK ÉS IRÁSOK

Mönáchem Mendel

Sálom Aléchemnek van egy ragyogó regényalakja, Mönáchem Mendel, aki egy szép napon gondol egyet és otthagyja feleségét és családját és barátjával, Avrámele Svárcapellel együtt elindul a „világba“ szerencsét próbálni. Ez a bronzvili Mönáchem Mendel a maga sajátos, keserű, zsidó filozófiájával mindent Mönáchem Mendel marad. Csodálatosan naiv, okoskodó, levegőben élő és levegőre építő, talajtalan Mönáchem Mendel. Zsidó, aki életéről és a világban szerzett impresszióiról híven beszámol az ő kedves feleségének, Sejne Sájndel asszonynak. Ami hajtja az a: kenyér (párnosze). Ennek az előteremtésért harcol, szemtelenedik, tolokodik, csak hogy pár garast tudjon felhajtani felesége és családja számára, akik, Mönáchem Mendel leveleinek nyomán, azt hiszik, hogy ő, Mönáchem Mendel, immár egy gazdag ember lett, lord, báró, esetleg király, pápa vagy császár, vagy legalábbis varsói hitközségi elnök... Azt hiszik, hogy felvitte Isten az ő emberük dolgát és melléjeszögödték a szerencse, anyira tele vannak optimizmussal az írásai. Azt hiszik, hogy már csak elsőosztályú Pullmann-kocsin utazik, kintin arnőpju, vastag szivarokat szív, ha nem ismernek őt, ha nem tudják, hogy „nem minden aran, ami fénylik“, nem minden éppen úgy van, ahogy azt Mönáchem Mendel leveleiben írja. Sőt. Talán miközben ezeket a nagy reményekkel duzzasztott, mönáchemmendeli leveleket írja, korog a gyomra és ezért ír és álmodozik — pecsényéit, jó üzletekről, túlvilági boldogságot árasztó aranyláncról... Mert Mönáchem Mendel, minden hibája dacára, rendes, jó zsidó családapa, aki hetenként levélben érdeklődik családjának hogyléte felől, akik ugyan a mönáchemmendeli gondoskodás felől egész nyugodtan meghalhattak volna éhen, de azért ő, Mönáchem Mendel, jó családapa, jó zsidó, jó ember, csak éppen, hogy egy kihullott ember... Egy ember, aki kihullott a világ és az élet lüktetéséből, kiesett a termelési rendből, a világnak azon a pontján van, amelyik már kiesik a keringésből és mert egy nagyon tehetős és nagyon ötletes és temperamentumos ember, időnként feltornássza magát a világ színére, hogy aztán egyetlen lendülettel lefújja a szél onnan a mélységbe, a megsemmisülésbe. Erzi ezt Mönáchem Mendel és ezert próbálkozik. Olyan attrakciókat végez, amelyek dicséretre válnának minden tornász embernek, beválna egy színpadi számnak, tornászvilágbajnoknak, bohócnak, egy legatornásznak... Csak éppen, hogy emberi életre nyomorult. Csak éppen, hogy a raggedlájá, hogy ezzel a filozófiával, ezzel a temperamentummal felkelti a „kartársak“ irigységét, talán jogos „színát tálmud cháchám“-ot kelt életével, pusztá jelenlétével, megjelenésével (mit zájn gestell) gorcsos rángatózásával...

Sálom Aléchemnek Mönáchem Mendelje típus, egy talajtalan életét élő embercsoportnak alakba sűrűsített szimbóluma. Aki katasztrófális órában született és ezért mindig szembe kerül a világgal... Sálom Aléchem csak azt csinálta, hogy ezt a típust kiemelte a maga szűk környezetéből és elvitte Varsóba és a „világba“ és már ezzel a ténnyel, ezzel az egyszerű kiruccanással adva lett a konfliktus, már meg lett élesen világítva az a hatalmas dimenzió, ami Mönáchem Mendel és a „világ“ között tátong: talajtalanság. Földnélküliség. Egy földnélküli Svejk... Mönáchem Mendel szerencsétlen születési enbeti. Ahogy Lasik Roitschvanc mondaná: egy „überbau“ felépítmény, melynek nincs alapítménye...

A megoldás önkénytelenül adódik. Egyszerű és világos: Mönáchem Mendel azért Mönáchem Mendel, azért él így, azért ilyen, mert talajtalan. Abban a percben, amikor Mönáchem Mendel talajt kap a lába alá, amikor Mönáchem Mendel megtanul dolgozni, akkor megszűnik az ő „luftmensch“-i mi-voit megszűnik a parazitáskodása és rendes dolgos ember lesz belőle, dolgos zsidó-ember... Ez a logikus és dialektikus következtetés. És mégis.

* Mönáchem Mendel huzamosabb idejű inkognitó után, pár évi homályba való burkoltság után, amikor ne tudta senki hol van, mit csinál, é-e — ismét feltűnt. J. D. Berkovic. Sálom Aléchemnek a veje, találkozott vele, amint sétált Tel-Aviv valamelyik bulváruján. Majdnem egymásba ütköztek. Berkovic, aki ismerte Mönáchem Mendelt még galuti életéből, örömmel kiáltott: — Üdvözlég Mönáchem Mendel a mi országunkba! — Üdvözlég — viszonzta a köszönést sokkal ridegebben Mönáchem Mendel. Rövid beszélgetés után Berkovic megtudta,

Pénzügyminisztérium

1934. évi 4 és fél százalékos „Országfejlesztési kölcsön“ Kibocsátási Prospektusa

(kivonat)

- Nyilvános aláírás útján 1000.— lej névértékű kötvények bocsátatnak ki kötvényenként 880.— lejes árbán.
- A lejegyzett kötvények egyszerűre, az aláírással egyidejűleg fizetendők ki 1934. évi november 5—30. között.
- A befizetendő összeg egy része az állam által kibocsátott régi járadékpapirokkal is kiegyenlíthető az aláírási íven feltüntetett kurzuson. A járadékpapirokkal történő fizetés a jegyzés névértékének 20 százalékát nem haladhatja meg.
- Az 1000.— lejes kötvény évi 4 és fél százalékos kamatot hajt, amelynek fele júni 1-én, fele decemberben kerül kifizetésre. Az első kifizetés 1935 június 1-én történik.
- A kötvényeket 40 év alatt, évenként négyszeri sorshuzás útján váltják vissza: február 1-én és május 1-én a június 1-én törlesztendő kötvényekkel; augusztus 1-én és november 1-én pedig a következő december 1-én törlesztendő kötvényeket sorsolják ki. Az első sorshuzás 1935 február 1-én történik.

A lejegyzett kölcsöntöke minden teljes egymilliárdjából nagy prémiumokkal visszaváltatnak az első évben:

1 kötvényt	3,000.000 lejjel azaz	3,000.000 lej
2 „	1,000.000 „	2,000.000 „
4 „	500.000 „	2,000.000 „
4 „	250.000 „	1,000.000 „
46 „	100.000 „	4,600.000 „
57 kötvény összesen		12,600.000 lej

A következő években visszaváltandó kötvények száma 100.000 lejenként egy kötvénnyel csökken évenként.

A fennmaradó kötvényeket minden évben névértéken felül 200 lejes jutalékkal váltják vissza és pedig:

az 1.000 lejes címleteket	1.200 lejért
a 2.000 „	2.400 „
a 5.000 „	6.000 „
a 10.000 „	12.000 „
a 20.000 „	24.000 „

váltják vissza.

- A kamatokat és amortizációkat stabilizált lejtben fizeti ki az állam. A lej 10 milligram 0.900 finomságú arany értékének felel meg.
- Az esedékessé vált szelvényeket, valamint a kisorsolt kötvényeket készpénz gyanánt fogadják el az összes közpénztárak.
- A kölcsön egész ideje alatt sem a kamatok összegéből, sem a kötvények visszaváltási értékéből nem vonnak le semmit, tehát ezek az összegek mindenféle adó- és illetékek alól mentesek.
- A kötvények mentesek továbbá az örökösödési, ajándékozási és házassági szerződések adói, illetve illetékei alól.
- A kötvények lombardirozhatók és azokat garanciául és óvadékkul elfogadják.
- Jegyzések eszközölhetők az alábbi jegyzési helyeken:

Nemzeti Bank és összes fiókjai Postatakarékpénztár az összes postahivatalkok valamennyi közpénztár és a megfelelő időben megállapított intézetek

Jegyzet: Részletes felvilágosítások a kibocsátási prospektusban található.

mi járatban van Mönáchem Mendel Tel-Avivban.

Kitudódt, hogy ő az, aki miatt nem lehet normális áron felül sem lakást kapni Tel-Avivban, ő az, aki miatt hatalmas viták vannak, amit úgy neveznek, hogy „partikózi villongások“, ő az, aki miatt pártok bomlanak fel, politikuskok kapnak hajba egymással és üzletek kiírják a kirakatba, hogy „knu torecot há árec“ vásároljatok palesztinai árut, szép, héber kaligrafával. Micsoda héber beszéde van (Ámin tárgem lusa). Berkovic megállapíthatja, hogy nem történt semmi. Mönáchem Mendel megváltozásáról keringő hírek — hamisak. Itt, Palesztinában is „szembekerült“ Mönáchem Mendel a — világgal.

Barátjával, Avrámele Svárcapellel csava-

rogna az országba, járnak az Émekbe, Sárón völgyébe, Haifán és üzleteket kötnek. Légyarákat építenek és „impressziókat“ szer-
veznek. Élik a galutból importált élet-
tílték, kereskedelmet üznek egy krajcár nél-
kül, felferik az árakat és lelkesednek, lelke-
sednek... és mindezen felül: éhesek. Ez az, ami hajtja őket, Mönáchem Mendelüket...
ennek a prizmáján nézik az eseményeket, a világot, a cionista építést, a regeneráló-
dást...

Berkovic, azaz Mönáchem Mendel palesztinai leveleit először a varsói Dosz Wort kö-
zölte, majd mivel a Dosz Wort ideiglenesen megszűnt, csak a palesztinai Háárec, melyet (Giksohn szerkeszt, közli ezeket a finom szatírával megírt, mönáchemmendeli leveleket...

Adler Hubert

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A Magyar Színház közleményei:

SZERENCSEMALAC Operett két zongorával, premier pénteken este

Pénteken este lesz a premierje a Szerencsemalac operettnek. A Szerencsemalac teljesen új és szokványos operett, elsősorban azért, mert a zenei részeket, énekeket és

táncokat két zongora fogja a zenekarból kísé-
rni. Az egyik zongoránál dr. Adorján András zeneszerző-karnagy, a másikonál Stefani-
desz Marika, a színház kintinó zongoristája ül. Teljes illúziót fog nyújtani ez az egyszerű zenekíséret, annál is inkább, mert a zeneszerző két zongorára írta az operett zenéjét és Párisban, Bécsben és Budapesten is így játszották. A szöveg humoros, ugyanígy, — hogy a közönség egy percre sem fog felszabadulni a kacagás alól. Kádár Imre a darab rendezője minden pont, minden adott helyzetet kiakná, hogy minél élvezetesebb te-
gye az előadást, amelynek mindent, ahol színrekerült, óriási sikere volt. Az igazgató-
ság, hogy a Szerencsemalac minden nézője maga is részesüljön annak szerencséjéből, apró szerencsemalac plaketteket fog a nézők között kiosztani, amely az előadás alatt ta-

pasztalt hangulatra is állandóan emlékeztet-
ni fogja annak tulajdonosát. A Szerencse-
malac pénteken este premier bérletben ke-
rül színre főszerepeit pedig: Gábor Mara,
Hienz Helly, Miklóssy Margit, Jenei János,
Kovács György, Tompa Sándor, Tóth Elek,
Bereng Béla és Stoll Béla játsszák. A Szer-
rencsemalac további előadásai: szombaton
este 9, vasárnap este 9 és hétfőn este fél 9
órákor lesznek.

VADVIRÁG Solymosán Magdával

Csütörtökön este fél 9 órákor ismét a
nagy sikerű Vadvirág kerül színre, amely ed-
dig a legnagyobb közönséget vonzotta. A
Vadvirág az eddigi hatalmas sikerre való
tekintettel vasárnap délután 6 órákor is ját-
sszák rendez helyárrak mellett.

JANCSI ÉS JULISKA Közkívánatra szombaton délután

Az a hatalmas siker, amely vasárnap dé-
előtt eldöntötte a Jancsi és Juliska című
gyermekoperett sorsát, arra készítette az
igazgatóságot, hogy az operettet szombaton
délután 3 órára ismét műsorára tűzze. Ez-
zel egyúttal eleget akar tenni annak a ren-
geteg kérésnek, amely a szülők részéről ér-
kezett hozzá. Az előadást most is nagyon
olcsó helyárrakkal tartják meg. A legdrágább
jegy 23 lej minden illetékkel együtt.

JÁNOS VITÉZ Első olcsó helyáras előadása vasárnap délután 3 órákor

A hatalmas sikert aratott szezonnyitó
operett, a János vitéz teljesen az első elő-
adás szerint vasárnap délután 3 órákor ismét
műsorban van. Ez lesz a János vitéz első ol-
csó helyáras előadása. Az igazgatóság azon-
ban ennek dacára meghozza az áldozatot és
fellépteti az előadásban a kalotaszegieket, ci-
gányokat és táncosokat. Jól jegyezze meg
János vitéz olcsó helyárrakkal vasárnap dé-
lután 3 órákor.

HETI MŰSOR:

- Szerda fél 9-kor: AZ ÖREG TEKINTETES. (Vigjáték-ujdonság 2-odszor.)
Csütörtök fél 9-kor: VADVIRÁG. (Operett-ujdonság 10-odszor. A címszerepben: Solymosán Magdával.)
Péntek fél 9-kor: SZERENCSEMALAC. (Operett-ujdonság először. A budapesti Terézkerületi színpad legnagyobb sikerű műsordarabja. Premierbérlet 7.)
Szombat d. u. 3-kor: JANCISI ÉS JULISKA. (Gyermekoperett 2-odszor. Olcsó helyárrakkal. A legdrágább jegy 23 lej.)
Szombat este 9-kor: SZERENCSEMALAC. (Operett-ujdonság 2-odszor.)
Vasárnap d. u. 3-kor: JÁNOS VITÉZ. (Teljesen a bemutatott előadás szerint. Nagyon olcsó 23 lejes helyárrakkal.)
Vasárnap d. u. 6-kor: VADVIRÁG. (Operett-ujdonság 11-edszer. A címszerepben: Solymosán Magdával.)
Vasárnap este 9-kor: SZERENCSEMALAC. (Operett-ujdonság 3-adszor.)
Hétfő fél 9-kor: SZERENCSEMALAC. (Operett-ujdonság 4-edszer.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

- Szerda, október 24: Denevér.
Péntek, október 26: Svanda.
Szombat, október 27: Aida. (Iskolai matiné).
Vasárnap, október 28: Cigánybáró. (Matiné).

ROYAL MOZGO MŰSORA:

Ma utoljára kettős műsor: Kém voltam és A halál vakációnak.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGO MŰSORA:

Szerdán 5 és 7 órákor Kolozsváron utoljára:
A szerelem városa. Főszerepben: Josef Schmidt, Charlotte Ander. Helyárrak: 10 és 12+3 lej.

TOLEDO

SZABÓ IMRE legújabb regénye.

A spanyol zsidók visszatelepítése. — Egy zsidó toreador hősi élete és halála. — Toledo, a spanyol zsidóság fellegvára. Faladorregény, a könyvpiac szenzációja jubileumi kiadás. Ára: 100 lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvostálya útján. Vidéki képviselők kerestethetnek.

HI

— Titulescu Bukarestből jelen niszter tegnap a gozott és fogadt követet.

— Hazaérkezett mán delegáció. I lós herceg, Savea ghelescu közölte Barthou, valamint vevő román delegat visszaérkezett a

— Constatinescu daltos megmenet lafehértárról jele cu repülőfőhadnag zésből sértetlenül ben mondotta, kaptam, hogy má számulajunk a pillanatban látom Dumitrescu kapit rüljem az összei motort és lejjebb gépe így is soro kzés kirepített z ernyő nem nyilt után. Az összetört ma rám ömlött é nem rept ki, er volna kiugrani.

— A Paul Ehr sülét f. hó 25-én tartja LXV. rend melynek program Ir. Pártó E. A. f Weisz Fülöp: A kérdések mai állá kongresszus referé A légtutak gyullas terápiája (Refer

— Egy marosv lalmánya. Marosv ti: Erdekes és tal lentős ujszerű tal tónak és a közön marosvásárhelyi g művezetével együ hát" találta fel. a kályhában elég ment kisugárzó r szoba melegtésén letmeleggel 200— elő. Nagyon alká fűtő és főzőtűzbe kályha-talalmány, dön is érdeklődne ből készíthet és tüzeltőanyaggal fi mány kihasználás tős üzleti konzor

— Emésztési gyomorégés, csalé idegizgalmak, ál szetes „Ferenc J teti az emésztés gyomrot és a be útra tereli és fel

— Az Erdélyi Szakosztálya foly logkirándulást re nyal: Pokoklós— lás reggel 8 órá Béla. Vendégeket

— Felhívás. G talmudikus könyv azt, hogy váro számosan vannak vekkel fölösszámí lönben olyanok, s ből nem veszik. a birtokukban le vással fordulunk ra iránti szeretet hogy tegyék leho hon zavartalan a birtokukban levő Jesivavezetőség. Az ajándékozók: fon 320 sz., aká tik a Főrabbi Hő átvételéről és ó fog történni. Mi meg lesz örökitve beül fedelen, m körül kiváló érd megörökítésére s Ezúdszerint alát hiány: Chimus, Sulchan, Aruch, nélkülözhető kör kívánják adni, n fantartása melle

HIREK

— Titulescu a külügyminisztériumban. Bukarestből jelentik: Titulescu külügyminiszter tegnap a külügyminisztériumban dolgozott és fogadta Robeff bukaresti bolgár követet.

— Hazatért a párizsi temetésről a román delegáció. Bukarestből jelentik: Miklós herceg, Savaanu kamarai elnök, dr. Anghelescu közoktatásiügyi miniszter és a Barthou, valamint Poincare temetésén résztvevő román delegáció többi tagja tegnap visszahazatért a fővárosba.

— Constantinescu kapitány elmondja eszakiadatos megmenekülésének történetét. Gyulafehérvárról jelentik: Nicolae Constantinescu repülőfőhadnagy, aki a tegnapi összejelkésből sértetlenül került ki, a következőkben mondotta el a történeteket: Parancsot kaptam, hogy más 5 géppel együtt harcot szimuláljunk a manőverek keretében. Adott pillanatban látom, hogy felém tart Aristide Dumitrescu kapitány gépe. Hogy kikérem a gépet az összejelkészt, kikapcsoltam a motort és lejjebb ereszkedtem, de a kapitány gépe így is surolta az enyémet. Az összejelkészt kirepíttem a kormány mellől, az ejtőernyő nem nyílt ki, csak 80—100 méter után. Az összetört benzintartály egész tartalma rám ömlött és ha az összejelkészt ereje nem repít ki, erőm fogytán nem is tudtam volna kiugrani. — fejezte be a főhadnagy.

— A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyetem f. hó 25-én esztörtökön este 9 órakor tartja LXV. rendes tudományos szakülését, melynek programja a következő: Demonstrál Dr. Pártos E. A fibromáról. Előadást tart Dr. Wéisz Fülöp: A vértranszfúzióval kapcsolatos kérdések mai állása. Az első vértranszfúziós kongresszus referátuma. 2. Dr. Katzer Ödön: A légutak gyulladásos betegségeinek modern terápiája (Referátum).

— Egy marosvásárhelyi zsidó gyáros találmánya. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Érdekes és takarékosági szempontból jelentős újszerű találmányt mutatott be a sajtónak és a közönségnek Nussbaum Adolf marosvásárhelyi gyáros, aki Sándor József művezetével együtt az u. n. „radiátor-kályhát” találta fel. Az új találmányu kályha a kályhában elégetett és különben kárba ment kisugárzó meleget is felhasználja a szoba melegítésének céljaira és ezzel a többletmeleggel 200—400 százalékos hasznot idéz elő. Nagyon alkalmas különösen kombinált fűtő és főzőtűzhelynek, ez a szabadalmazott kályha-találmány, amely iránt már külföldön is érdeklődnek. A kályha bármely anyagból készíthető és hordozható is és bármely tüzelőanyaggal fűthető. Az értékes találmány kihasználására már alakult egy jelentős üzleti konzorcium.

— Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, csalánkiütés, rosszullet, fejfájás, légszomj, álmatlanság esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz megszűnteti az emésztési zavarokat, feltöltleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes útra tereli és felfrissíti a szellemet.

— Az Erdélyi Kárpát Egyesület Turista Szakosztálya folyó hó 28-án, vasárnap gyalogkirándulást rendez a következő utirányra: Pokolkösz—Tekintő—Lombitető. Indulás reggel 8 óra 30 perccor. Vezető: Kardos Béla. Vendégeket szívesen lát a Szakosztály.

— Felhívás. Glesner főrabbi Jesivájának tálmudikus könyvekre van szüksége. Tudva azt, hogy városunk zsidóközönsége között számosan vannak olyanok, akik egyes könyvekkel fölöslegesen rendelkeznek, nemkülönben olyanok, akik — akármily szempontból nem veszik vagy nem vehetik hasznát a birtokukban levő könyveknek, meleg felhívással fordulunk mindazokhoz, akiknél a tóra iránti szeretet még nem aludt ki teljesen, hogy tegyék lehetővé a legfiatalabb tóraotthon zavartalan működését azáltal is, hogy a birtokukban levő fölöslegesen könyveket a Jesivavezetőség rendelkezésére bocsássák. Az ajándékozók ebbeli óhajukat akár telefon 320 sz., akár levelezőlap útján közölhetik a Főrabbi Hivatallal, ahol a könyveknek átvételéről és elszállításáról gondoskodás fog történni. Minden ajándékozónak a neve meg lesz örökítve úgy az ajándékozott könyv belső fedelén, mint a Jesiva megteremtése körül kiváló érdemeket szerzett nevének megörökítésére szolgáló emlékkönyvben is. Elzárószert alább felsorolt könyvekben van hiány: Chimus, Misnajesz, Gemoroh, Türim, Sulchan, Aruch, Rambam. Mindazok, akik nélkülözhetetlen könyveiket csak kölcsönképpen kívánják adni, megtehetik ezt tulajdonjuk fentartása mellett. A Jesiva vezetősége.

andóan emlékeztet-
ását. A Szerencse-
mier bérletben ke-
lig: Gábor Mara,
rgit, Jenei János,
Sándor, Tóth Elek,
s játszó. A Sze-
adásai: szombaton
s hétfőn este fél

lymosán

Óraker ismét a
színe, amely ed-
get vonzotta. A
almas sikerre való
n 6 óraker is ját-
lett.

ULISKA

aton délután

mely vasárnap dél-
és Juliska című
ra készítette az
gettet szombaton
sorára tüzze. Ez-
enni annak a ren-
szülők részéről ér-
most is nagyon
meg. A legdrágább
kel együtt.

TEZ

adás vasárnap

ott szonnyító
jesen az első elő-
án 3 óraker ismét
ános vitéz első ol-
gazgatóság azon-
za az áldozatot és
talalozásokat, ci-
Jól jegyezze meg
skal vasárnap dél-

SOR:

EG TEKINTETES.
(odszor.)

DVIRAG. (Operett-
A címszerepben:

ERENCSEMALAC.
szór. A budapesti
legnagyobb sikerkü-
berbérlet 7.)

CSI ES JULISKA.
szór. Olcsó hely-
jegy 23 lej.)

ERENCSEMALAC.
szór.)

NOS VITEZ. (Tel-
adás szerint. Na-
helyárakkal.)

DVIRAG. (Operett
A címszerepben:

ERENCSEMALAC.
szór.)

SEMALAC. (Ope-
r.)

MUSORA:

ér.
a.

a. (Iskolai matiné).
ánybáró. (Matiné).

MUSORA:

r: Kém voltam és

GÓ MUSORA:

lozsváron utoljára:
Főszerepben: Josef
ander. Helyárai:

DO

abb regénye,
telepítése. — Egy
te és halála. —
óság fellegvára.
piac szenzációja
100 lej. Megren-
yvosztálya útján.
kerestetnek.

Ha az egész sorsjegy mellékelt rajzát figyelmesen megvizsgálja, könnyen megéri az Állami Sorsjáték

ÚJ HUZÁSI TERVET

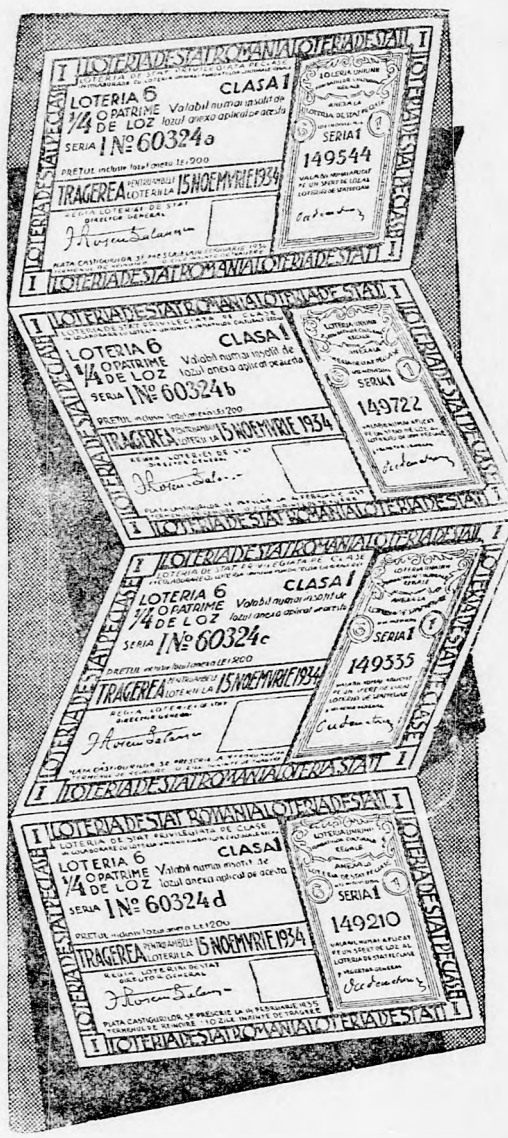
amely mindenki csodálatát vivta ki!
Az egész sorsjegy négy negyedre van osztva. A törzsorsjegy minden negyedére egy-egy melléksorsjegyet ragasztanak. A 4 melléksorsjegy mindegyikének más és más a száma. A törzsorsjeggyel részt vesz az Állami Osztályosorsjáték húzásain. A melléksorsjegyek az osztatlan nyeremények húzásain vesznek részt. A húzások és a nyeremények teljesen különbözők.

Tehát az egész sorsjegy tulajdonosa minden hónapban 5 számmal játszik 5 eséllyel, hogy milliomos lehessen. Az osztályosorsjáték egy számát bírja és a melléksorsjáték 4 számát. Az egész sorsjáték tartama alatt a sorsjegy tulajdonosának 17 esélye van, hogy milliomos lehessen.

Az Állami Sorsjáték új terve zseniális módon növelte a nyéresi esélyeket, ugyanakkor azonban mersékelte a sorsjegyek árát.

Hogy megszabaduljon az anyagi gondoktól, hogy megvalósíthassa álmait, játsszon az Állami Sorsjátékon. Siessen a szerencse elébe, vásároljon még ma sorsjegyet.

Minden 200 leivel nyerhet egy milliót!

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

for húzási nappal minden hónap 15-én

ELSŐ HUZÁS NOVEMBER 15-én

Kis kockázat, Nagy vagyoni!!! Hogyan? Vásároljon vagy rendeljen postai uton egy szerencse sorsjegyet a **BANCA ILIESCU S. A.-nál CLUJ**

Főelárusítóhely **Economia S. A. Cluj, Piața Unirii 23.**

Erdélyrészi főelárusító **RÉVÉSZ ERNŐ Tg. Mures** Messzemenő diszkréció. Postai szétküldés.

— Rövid hírek mindenünnen. Mödlingben letartóztatták báró Skoda Károlyt, aki két jogtanácsosát töltött revolverrel akarta arra kényszeríteni, hogy neki a szerinte jogtalanul visszatartott 400 ezer szillinget fizessék ki. — Az alsóausztriai tartományfőnök rendelkezést adott a magán-szolgálatban álló vadőröket fegyverhasználatra jogosítja fel abban az esetben, ha életüket veszély fenyegeti vagy ha felszólítására az őrési területen megjelent fegyveres idegen le nem teszi fegyverét. A vadőrök fegyveren kívül revolvert és oldalfegyvert is viselhetnek. — Az amerikai északnyugati partvidéket orkán söpörte végig. Az első jelentések szerint 16 halálos áldozata van a viharoknak. — A posta ma forgalomba hozta a gázkeretes Dollfuss-bélyegeket. A közhírség egész napon át vásárolta a bélyegeket, úgyhogy estére az egymillió darabban álló kibocsátásból már egyáltalán nem volt kapható egyetlen darab sem. — A potenzai kerületben levő Campo di Fortuna közelében repülőgépproteszt találtak. Megállapítást nyert, hogy a lezuhant és elégett gép az Anglia—Ausztrália légitverseny egyik résztvevő gépe volt. Pilótái: Gilman és Bains szénne égték. — Az Evening News szerint Moszkva lakossága 3 millió 613 ezer. — A Graf Zeppelin kedden reggel tért vissza tizedik délamerikai útjáról. — Elba szigetén megkezdődtek a Száz nap filmváltozatának felvételei. Ebből az alkalomból Werner Krauss, Napoleon megszemélyesítője a filmen üdvözlő táviratot intézett a negyven magasztos szereplő és a technikai személyzet nevében Mussolinihez.

— Havazott a regáti hegyekben. Curtea de Argesből jelentik: A hegyekben egészen Cumpána közeléig havazott. A városban nagy hideg van, erős köddel.

— Élelmiszerhiány-pánik Berlinben. Berlinből jelentik: Élelmiszerekben fenyegető áruhiány hírével pánikot okoztak a német birodalmi fővárosban. A nagy áruházakban szinte életveszélyes volt a tolongás.

— Megkezdődött az angol-japán tengerészeti előkészítő tanácskozás Londonban. Londonból jelentik: Megkezdődött az angol-japán tengerészeti előkészítő tanácskozás a Foreign Officeban Macdonald elnöklete alatt. Japán részről a fődélegátusok Jamaoto és Ma'sudeira. A japánok és amerikaiak ma találkoznak először közösen tartandó első értekezésükön.

— A foto-világkiállítás egyik nyertesének kiállítása Temesváron. Temesvárról jelentik: Újszerű kiállítás nyílt meg a temesvári Lloyd klubban. B. Löffler Hédi rendezti itten első amatőr fotókiállítást. Az 1933-ban Luzernben rendezett kiállításon három bejelentett felvétele közül kettőt ezüstéremmel tüntettek ki. Az 1934 márciusában Bostonban megtartott foto-világkiállításon több képpel szerepelt Löffler Hédi. A több hónapig tartó kiállítás tiszteletbeli diplomát és első díjat nyújtott át neki „Proietar anya és gyermeke” című felvételéért. Proletárfelvételei a legutóbbi ember vonások és formát jutatták érvényre. Újszeresen hatnak tengeri felvételei is. A kiállítás október végéig tart.

— Influenza, spanyoljárvány, torokgyulladás, az orr és garat elnyáldódása, a mandolák megbetegedése, valamint izületi bajok vagy tüdőcsúcschurut esetén gondoskodják arról, hogy gymra és belei a természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával által gyakran és alaposan kitisztassanak.

— A „Marpe Lönefes” teadélutánja. A minden támogatást megérdemlő „Marpe Lönefes” beteget élelmező és segélyző kolozsvári egyesület legutóbbi teadélutánját Bodner Benjámin lakásán tartották meg kellemes hanglatban. A legközelebbi teadélutánát Glesner főrabbiné házában tartják meg.

— Lemondott a portugál kormány. Lisszabonból jelentik: A portugál kormány elterjesztette lemondását. A lemondás okairól még nem érkezett részletesebb híradás.

— A Mizrahi három hónapos angol nyelvi esti kurzust rendez heti három órával tagoknak és vendégeknek a legminimálisabb díj mellett, amely díj maga is havonként fizetendő. A kurzus Mister Follow egyetemi végzettségű ur vezetésével lesz megtartva. Az angol világnyelv szóban és írásban való ilyen gyors, élvezetes és praktikus elsajátítására aligha lesz még ilyen kedvező alkalom. Kérjük tehát a résztvevőket, hogy már mátol kezdve iratkozzanak, mert túlszűfolttság esetén csak a hamarabb jelentkezettek lehet figyelembe venni. A beiratkozások csak három napig tartanak esténként 8—9-ig Str. General Bertheiot 8 alatt.

— Ellopták egy lengyel mérnök nagyjelentőségű találmányának modelljét. Varsóból jelentik: A charkovi hidrogéngyár egyik tisztviselője feltalált egy készüléket a mérgezőgázok által pusztított területek fertőtlenítésére. A találmány modelljét ismeretlen tettesek ellopták a feltaláló lakásáról, ami annál is különösebb, mert abban a szobában ahol a találmányt tartották, más értékes tárgyak is voltak, de azokhoz nem nyúltak.

— Izgalmas félreértés a londoni Sándor-rekviemen. Londonból jelentik: Izgalmas jelenet játszódott le a londoni orosz templomban a Sándor király emlékére tartott rekviemen. Általános rémületet keltett amikor egy ismeretlen fiatalember hirtelen hosszú, feketecsovés készüléket szegezett a walesi herceg és a volt görög király felé. Az elszörnyedés moraja futott végig a tömegen. Két detektív hirtelen a gyanús ember mellé lépett, kicsavarták kezéből a készüléket és diszkrétén kivették a templomból. Itt kiderült, hogy az illető fényképész volt, aki ujtípusu, csőalakú készülékével akarta levenni a walesi herceget.

— Az amerikai bankároknak nem kell Roosevelt újjáépítési programja. Washingtonból jelentik: Az amerikai bankárok szövetségének kongresszusán az összes szónokok szigorú kritikával illették a nemzeti újjáépítési politikát, úgy ahogy azt Roosevelt realizálta.

קונקורו

דיא אויט ארש' איר' קולטוסעמינדע צו טי-מישאר-פארברייטשטאדט זוכט איינען שריב מומחה ריש מרבים בעיקר ובעל תפלה, דער פאן אנער-קאנטע גאונים דומינו קבלות בעיניש אפערטע מיט אנגאבע דעס אלטערס, פאמילי-ענטאנדעס, קאטען דער קבלות אוד צייגניסטע דער ביהוהיני טעטיגקייט זינד צו ריכטען אן אונטען איינגעגעבענע אדרעסטע. נור בערווענע ווערדען צור פראכע צוגעלאט-טען אונד נור דענען ווערדען דיא שפעונען פער-גיטעט.

Friedmann Ferenc hitközsegi elnök Timisoara, I. Str. Merci 1.

PRIMARIA MUNICIPIULUI CLUJ

Nr. 25867 / 1934

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

Se aduce la constința celor interesați, că în ziua de 13 Noembrie 1934, orele 11 a. m. se va ține licitație publică pentru aprovizionarea cu 3110 kg. carne de vită, 300 kg. carne de porc și 700 kg. untură topită în valoare de lei 64.800. în vederea ajutorării populației paupere de pe teritoriul Municipiului Cluj.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 82-110 din L. C. P. regulamentul O. K. L. și Normele generale publicate în Mon. Of. Nr. 127 din 4 Iunie 1931.

Accei care vor lua parte la licitație, vor depune pe lângă oferte și o garanție 5% din valoarea furniturii. Oferte se vor face în conformitate cu Caețul de sarcini, care se poate vedea în ficcare zi de lucru dela orele 9—13 în localul Serviciului sanitar și de Ocrotire al Municipiului Cluj, str. Vlahuța Nr. 1 etaj.

Cluj, 15 Octombrie 1934
Primăria Municipiului Cluj

UJ KELET *Legújabb hírek*

Kvaternik vallomása

(Első oldali cikkünk folytatása.)

nak két pokolgépet küldtem, amelyek felrobbantak, de csak anyagi kárt okoztak a rendőrigazgatóság épületében. Ez jogcím volt, hogy igazolják az üldözéseket, amelyeket családom ellen vezettek. Apámat letartóztatták és internálták. Később feljelentettek a belgrádi államvédelmi törvényszéknél, de az ügyész kénytelen volt visszavonni a vádat.

Egy további kérdésre a következő választ adta:

— Nem mondom meg annak a személynek a nevét, aki megmondotta nekem Pavelics jelenlegi tartózkodási helyét. Nem akarom annak a városnak sem megmondani a nevét, ahol ezzel a személlyel találkoztam.

Egy további kérdésre a következőket felelte:

— Mintegy tíz hónapja élek számkivetésben és ezt az időt csaknem teljesen Berlinben töltöttem, ahol egy német barátomnál rejtőztem el. Közben néhányszor Ausztriába utaztam. Azzal vádolnak, hogy Pavelics megbízottja voltam. Ennek a vádnak semmi alapja sincsen és egyetlen célja, hogy Pavelicsét kompromittálja. Nem kaptam senkitől megbízást és leghatározottabban kijelentem, hogy 1930 óta nem voltam Franciaországban. Nem ismerek senkit a letartóztatottak közül és sohasem használtam a Kramer nevet.

Október 20-án második kihallgatásán a turini fogházban Kvaternik megerősítette előző vallomását, megcáfolta, hogy Franciaországban volt és hogy a marseillei merénylet gyanúsítottjaival találkozott volna. Amikor megkérdezték, hogy idejét hogyan töltötte el szeptember 28-a és október 10-e között. — Kvaternik azt felelte, hogy Páduában volt, egy diákbáránál, akinek nevét nem akarja megmondani.

Hajókat süllyesztett el a vihar az amerikai nyugati partvidéken

Eddig 22 halotról tudnak

Newyork, október 23. A Floridian nevű amerikai tehergőzös nyolc kilométernyire északra a Columbia folyó torkolatától a sziklákra hajótörést szenvedett. A fedélzeten mintegy 30-40 ember volt.

Az amerikai nyugati part több városából érkezett jelentések a tegnapi tomboló vihar által okozott súlyos anyagi károkról.

Oregon államban a heves vihar rendkívül nagy károkat okozott. Különösen erősen pusztított Seattle és Astoria városokban, ahol egész épületeket döntött le és több ház tetőjét elhordta.

A parton több halászcsonak felborult. A Seattle és Tacoma között közlekedő személy szállító gőzös elsüllyedt. Ötven utasát kimentették, tíz a vízbe fullt.

A Csendes óceán partvidékén pusztító hatalmas viharok 12 emberéletet okoztak. Egy halászhajó és egy horgonyáról elszakadt személygőzös elsüllyedt, egy teherszállító hajó két másiknak és azokat erősen megrongálva súlyos károkat okozott.

Newyork, október 23. Luzon szigetén tegnap ismét forgószél pusztított. Öt ember meghalt. A kárt 250.000 dollárra becsülik. Az emberek száza maradtak hajléktalanul. Egy hónap óta forgószél-szerencsétlenségek következtében összesen 92 ember vesztette életét.

Párizsban megszigorítják az idegenellenőrzést

Párizs, okt. 23. Lebrun köztársasági elnök vezetésével ma minisztertanácsot tartottak, amelyen az elnök beszámolt jugoszláviai utjáról, majd Lemery igazságügyi miniszter mutatót be egy törvényjavaslatot, mely szigorított büntetéseket alkalmaz a kiutasítást nem respektáló idegeneknek. A parlamentet november 6-ra összehívták.

Csütörtökön ki fog derülni, hogy Tatarescu és Bratianu közt nincs ellentét

Bucuresti-Bukarest, október 23. Dinu Bratianu a jövő héten a fővárosba érkezik és valószínűleg összehívja a liberális párt elnöki tanácsát a parlament megnyitása érdekében. Kormánykörökben annak a véleménynek adnak kifejezést, hogy az ez alkalommal történelmünk ki fog tünni, hogy a liberális párt elnöke és a kormányfő között fennállt feszültség elsimult —

irja az Adeverul.

A parlamenti ülészek megnyílik anélkül, hogy Tatarescunak törődnie kellene bizonyos nehézségekkel, amelyet Dinu Bratianu göröditene utjába. Ezzel szemben, a lap tudni véli, hogy Dinu Bratianu ki lesz elégitve óhaja szerint történő pártintézkedésekkel.

Németországban nyugtalanság észlelhető az áruk emelkedése miatt

Berlin, október 23. A megélhetés folyamatos oráglása, valamint az a tény, hogy az élelmiszerek mind nehezebben vásárolhatók válnak, nyugtalanságot idézett elő különböző helyeken a hatóságok körében is. A tényállást megerősítette a ludwigshafeni

dísztrikt vezetője is, aki megerősíti azt a hírt, hogy az állam és a nemzeti szocialista párt bizonyos szolgáltatásainál mind számszerűbb esetet jelentenek az áruk emelkedéséről, kijelentve, hogy ez a tehetetlenség beismérése.

Tegnap agyonlőtték Amerikában Dillinger utódját is: Pretty Boy Floydot

Washington, október 23. (Rador.) Pretty Boy Floyd-ot, az Egyesült Államok Dillinger halálát után elsőszámú közellenségnek nyilvánított banditáját tegnap halálra sebeztek East Liverpool (Ohio állam) mellett a rend-

őrség kezei. Floyd meghalt a kapott sebek következtében. A banda és a rendőrség drámai lefolyású harcát folytatott és így esett el a hírhedt bandita.

A francia szenátus többsége az alkotmányreform ellen foglalt állást

Oriási politikai feszültség Franciaországban az alkotmányreform miatt. Doumergue vagy keresztülhajszoja a reformot, vagy lemond

Feloszlatják a francia kamarát?

Párizs, okt. 23. (Rador.) A francia belpolitikai életet, a marseillei események lezajlása után főleg az alkotmányreform kérdése tartja izgalomban.

Doumergue miniszterelnök mindenáron keresztül szeretné hejcsolni alkotmányreformját, azonban a szenátus többsége ellenzi a kormány által bejelentett alkotmányreformot, különösen azt a fejezetet, mely jogot adna a miniszterelnöknek, vagy a köztársaság elnökének, hogy feloszlassa a kamarát. A legerősebb baloldali pártok, így a demokráta radikálisok és a radikális szocialisták vezetősége tegnap délután együttes ülésre ült össze, amelyen sikerült megegyezésre jutni az alkotmányreformmal szembeni magatartásukra vonatkozólag.

A két párt küldöttsége tegnap megjelent Doumergue elnöknel, hogy ismertesse előtte a nevezett pártok álláspontját az alkotmányreform kérdésében.

A miniszterelnök az újságíróknak adott nyilatkozata szerint azt felelte a két párt küldöttjeinek, hogy javaslatai le vannak szögezve

és szükség esetén minden alkotmányos módszert fel fog használni megvalósításuk érdekében.

Különösen fontosnak tartja Doumergue a feloszlatás elvét, amelynek az új alkotmányban feltétlenül benne kell lennie. Nyilatkozata végén hangoztatta, hogy nem fogja megsérteni az alkotmányt, hanem inkább alkalmazni fogja.

Újabb párizsi jelentés szerint a szenátus baloldali demokrata csoportjának az a határozata, hogy a Doumergue által tervezett alkotmányreform ellen foglal állást, kihatással lesz a minisztertanácsra is, amelyet az Elyséében tartanak meg. Lehetséges, hogy a miniszterek a parlamentre fogják bízni a döntést afölött, hogy szükséges-e a nemzetgyűlés összehívása az alkotmányreform keresztülvitelére.

Ha a kamara a szenátus többségének határozata ellen foglal állást, ugy könnyen házfelosztásra kerülhet sor, de lehetséges, hogy Doumergue miniszterelnök fogja levonni a konzekvenciákat és félreáll a kormányelnökségtől.

A politikai helyzet az alkotmányreform miatt nagyon feszültté vált Franciaországban.

Rador jelentése szerint Doumergue november 3-án újabb beszédet tart a párizsi rádióban az alkotmányreform kérdéséről.

Letartóztatják a márkában nem bízó német kereskedőket

Nürnberg, okt. 23. (Rador.) Azokat a német kereskedőket, akik kétségbe vonják a márká stabilitását a hatóságok kihágásbűntetésében vétkenek nyilvánítja. Ma letartóztattak egy kereskedőt, aki számláira olyan szövegi bélyegzőt aplikált, hogy a márká devalorizációja folytán előállt veszteségeikért nem vállal felelősséget.

A bukaresti lapok az országfejlesztési kölcsönről

Bucuresti-Bukarest, október 23. A lapok hosszú cikkekben foglalkoznak az országfejlesztési kölcsönnel és rámutatnak arra, hogy a kölcsön visszahozza a háború előtti időket, mikor a polgárok egyáltalában nem érezték a fiskus nyomását kezét. Valóban az új kölcsönkötvények nemcsak a régi államkölcsönök papírjait részesítik előnyben, mentesek az elementáris és globális adótól, de ami a legfontosabb és ami kedvező utat jelent, mentesek minden örkösödési és hozományi adótól. Így az országfejlesztési kölcsönbe fektetett pénz érintetlenül térül meg azoknak, akik részére családjuk azt félretette. Sőt a kamatokkal, prémiumokkal és visszlétszámításával majdnem megduplázódik a jegyzett összeg.

Itéleteket hamisított a romani járásbírósg jegyzője

Roman, október 23. Nem mindennapos eset fedeztek fel néhány nappal ezelőtt a romani járásbírósgon. Megállapítást nyert, hogy a járásbírósg egyik jegyzője, Boris Curygy, akit nemrégiben Ploesti-be helyezték át, megfélemlítő pénzszegekért meghamisította az itéleteket. A nyomozás kiderítette, hogy különösen olyan esetekben operált a járásbírósgai jegyző, amikor az érdekelt fél fogházbüntetést kapott. Az itélet elhangzást követő napon Bortas megjelent az érdekelt félnél és felajánlotta szolgálatait, illetve kisebb-nagyobb pénzszegek ellenében vállalta, hogy a már elhangzott itéletet megváltoztatja, fogházról egészen jelentéktelen pénzbüntetésre. A bizonyítékok alapján megindult a büntügyi eljárás a jegyző ellen, akit a rendőrség ploesti hivatalában tartóztattott le.

Volt osztrák katonatiszt is összekötetésben állott a marseillei merénylőkkel

Prága, október 23. A Pravo Lidu jelentése szerint szeptemberben Karlsbadban öngyilkos lett egy Duit Stevo nevű volt osztrák-magyar tiszt, aki állítólag, mint utóbb kiderült, összekötetésben állott a marseillei merénylőkkel. Duit gráci illetőségű ember volt s annakidején több vasuti merényletet ő szervezett meg. A lap megállapítása szerint a volt osztrák-magyar katonatiszt közvetlenül öngyilkosságát megelőzően titkos üzenetet kapott, majd elhagyta rendes lakhelyét és sokáig volt távol. Néhány nappal az után, hogy visszaérkezett elkövette az öngyilkosságát.

Cáfolják, hogy bolgár terroristákat tartóztattak le Romániában

Bucuresti-Bukarest, október 23. A belügyminisztérium a következő kommunikét adta ki:

Bizonyos bolgár, vagy magyar terroristák letartóztatásáról elterjesztett hírek nem felelnek meg a valóságnak. A belügyminisztériumba érkezett jelentésekből csupán annyi tűnik ki, hogy Aradon letartóztattak egy Sauer Willy nevű szobafestőt és büvészt, aki okmányok és kereseti eszközök nélkül járta végig Csehszlovákiát, Magyarországot és Ausztriát és mindenütt kiutasították. Az utóbbi napokban a magyar hatóságok Lőksházára küldték, majd éjjel 5-6 más csavargóval együtt átszökött Romániába. Társait még nem sikerült elfogni.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása Cluj. Strada Baron L. Pop 19. Telefon: 9-77.

Cenzurált

Taxa postală
plătite în
No. 224713/92

10. Telefon: 9
Havonta 110,
évre 600, egé
főldre: Havon
télre 12, egé
detések díjsza
KELET" az e
dőség egytel
Cikkünk után
rás megjelölé

Bentoin cs

Aurelian Be
adója csodálko
Csodálkozik,
nyugtalan és
lentének lezá
Kijelentette,
nak és amit
légből kapott
végig szigorú
azonban, miér
és magyaráza
diszkreáció.

„Türelmet k
Türelmet kér,
egy ilyen ügy
megvizsgálnia,
zavarokkal. Or
mely sok időt.

Igy Bentoin
Viszont jól
Hogy bár
szítés, sok a
vagy az anya
jelentés mende

Bentoin zse
Vagy talán
magasabb kö
Ezért a ny
A közvetlen
hogy mit áll
Tudja, hogy s
váncsi — és
akarnak kinb
zonyos politik
Tudják, hog
jobb politikai
ség nyugtalan
amugy is nyu

Válópár é

Endkívül

tást közül a
száma arról,
meg hamarál
illetve a háza
legmagasabb
Moszkvában.
messze elmar
alig éri el a
nak. Ukrajna
pedig még B
nem is valan

Berlin a v
ez a dícsőség
tömegei vála
szerezelmek
városa: Genf
Bukarest. El
lás történelk
szögek város
gyenge viglá

A Skand
elváni. Ugy
Svédország;
legkésőbb fé
ság paradics
zastársnak a
ged követke
száma. De o
Lyonsban, a
kat felborog
francia mun
ban is. Ugy
oly veszedel
ládi életben
egymással.

Az ezer tö
tedigian kit

A Skoda
és a jof

Az is ide
kai csoport
tansítanak
türelmetlen
maguk az a
akár szemé
mívisegek.

A gogist
dái egyen
sedímesség
détalanul

Miért ez
Vajjon l